

A. Albertini
EMBLEMATA
Hieropolitica
Versibus et Prosa
illus trabat
Ioannes
Melitanus
a
Corylo.
Eiusdem
MV SÆ
ERRANTES.
Coloniæ.

Apud
Constantinum
Munich.

ADM. R. ET EXIMIO VIRO,
D. ARNOLDO
MESHOVIO, SS. THEOL.
DOCTORI, COLLEGIATARVM
Ecclesiarum SS. Apostolorum, & D. Cæ-
ciliæ Scholastico & Canonico, ad
S. Petrum Pastori, Serenissimi
Principis Neoburgici
Consiliario, &c.

P*Rimū ubi amicitia patuit mihi ianua ve-*
stra,

Istud nil verear dicere, latus eram.

Quod licet ingentes te cingant undique cura,
Horaque vix iusto tota labore vacet.

Nūc calamū stringas celebrati nominis Auctor:
E Cathedra sacro nunc Cicerone tonans,

Innumeras animas diuino Nectare pascas,
Exemplo vita nec minus ipse docens.

Et sortem antestes meritis, curisque labores,
Altius extantem dignus adire locum.

Attamen exiguos non dedigneris amicos,
Nec renuas magnus Sacraminora coli.

Inculta hinc vacuis quondam quæ lusimus horis
Carmina, sed timide, mittere, suadet amor.

Hæc præcor admittas facilis, cultuque Latino
Donatum Bauari nobile Cuius or us.

Forsitan ille placere queat tam diuite cernu,
Quam squallet veteri nostra Thalia situ.

PRÆFATIO

SI tibi tanti est, Beneuole Lector, ut
audire libeat qua occasione, metho-
do, & sine hoc quicquid est laboris in-
sumserimus, coactius dicam. Non
id mei causa feci, quasi affectem in thea-
tro stare versatili iuxta Albertinum,
Germanis magnum & celebre nomen,
aut sub illius umbra famæ requiescere.
Typographus, cuius causa velim quæ
possum omnia, occasionem dedit. Cum
enim iampridem Cotent Ingeniorum
Albertini Germanice impressisset suis
impensis, voluit ex Icunculis, quas domi
otiosas habebat, versuram facere, & ex
ære si posset eliquare aurum. Hac de
causa rogatus, ut opus istud latine ver-
terem non quidem verbotenus, sed quā-
tum sufficeret ad intelligendum Emble-
mata, feci id haud grauate; quod tanta
scribendi, quicquid vellem, libertas in-
dulgeretur. Ideoque nihil ab Alberti-
no mutuatus sum præter Emblemata:
sed vsus locis communibus, quos in e-
iusmo-

AD LECTOREM.

iussmodi euentus iam ab antiquo paratos habeo. Versibus modò , quantum potuit , mentem Albertini expressimus. Finis qualisqualis opere fuit , studiosæ Iuuentuti monita quædam præfigere ad vitæ Ciuilis, & præcipuè Christianæ normam. Quæ simul quam facilis aut nullius laboris, experiatur qui volet : singulisque Emblematis alios titulos, gnomas , versus , & prosam apponat, sed priusquam hæc nostra legerit. Natis enim iam & nepotibus locus datur: cuius de quouis iudicia permittuntur. Vt, aut perferenda sit inuidia , aut si istud magis placet, deferenda virtus. Quod vt à se impetrent erectæ mentes nunquam auguror futurum. Hæc inter, Lector beneuole, tales matura cruditio facit , vale. Et operæ vnius mensis male collocatæ si fauere non potes : saltem odio & calumnijs amulorum ne transcribe.

IN LAVDEM SILENTII.

Sit autem omnis homo velox ad audiendum : tardus autem ad loquendum.

Iacob. i. v. 19.

Quod gēs prona loqui simus, nil discere promptum.

Difficile est verbis imposuisse modum.

Hinc, Attende tibi, digito Diva oscula signans.

Admonet, ut videas quid tacuisse velis.

Prudentis viri est scire quid taceat, dubitare quid dicat. Hieron.

Stultus valde est, qui non prius verbum adducit ad linguam rationis, quam educat a linguam oris. August.

Ægypt

Agyptij Harpocratē, qui & Sigalion dicitur, silentij Deū ita effingebant, vt is digito ori admoto silentiū imperarer. Qualis apud Romanos Angerona, quā hic exhibem⁹, duabus oculis admonentem, quod digitus ori admotus alias indicare solebat. Antiquitas vtrumque in Deorum numerum retulit, quo homines silentij obseruantiores faceret, quod eō Dijs quasi essent facturi. Pythagoras, antiquissimus Philosophorum, quinquennale discipulis suis silentium indicebat (vt & prouerbio silētium Pythagoricum dictum sit) quod percipiendis Disciplinis inidonei, qui necdum linguæ frenum iniicere didicissent. Certe à silentio oportuno inchoandum est illi qui recte loqui cupiat. At ita plerumque natura comparatum, vt qui dicere nesciant, filere non possint.

QVID GERMANIS ROSA IN TRICLINIJS depicta indicet.

*Est Rosa flos Veneris, cuius quo facta laterent,
Harpocrati matris dona dicanit Amor.
Inde Rosas mensis hospes suspendit amicis,
Coniua vt sub eis dicta, tacenda sciāt.*

Non perinde relucet in speculo corporis Imago, quam in oratione mentis habitus apparet. *Eras.*

*Virgilio haud dubitet magnus concedere Apelles,
Parrhasia potior quod stylus arte fiet.
Illo namque animi speciosa relucet Imago;
Sub, nisi, pictura, corporis umbra latet.*

Ego proinde fateor me ex eorum numero esse conari, qui proficiendo scribunt, & scribendo proficiunt. *August. Epist. 7.*

Lectio, quasi quotidiano cibo, alitur & pinguescit oratio.

Pictores

9

Pictores mortuas dumtaxat corporis ad-
umbrant imagines; scriptores viuas geni-
mentisque suæ, vt eos coram audire, cum ijs
colloqui videamur. Quid moliatur, quid ani-
mo voluant, perfectissime etiam absentes in-
telligimus. Vt ex atramentario videatur men-
tis eorum soboles enasci, veluti primi olim
homines (si Auerroi Arabi credimus) ex ole-
ribus prodierunt. Certe scribendi maxima
laus & dignitas, si quis melior Genius præsi-
dia comparandæ æternitatis indulgeat. Sed
vt inquit Cassius Parmensis, antiquissimus
scriptor,

— *Delet mox quod laudauerat in se,
Qui cupit aterna donari frondis honore.*

Maiores est scriptoris pietas officio Prædi-
cantis, quia illius cum tempore perit moni-
tio, istius perseuerat in annos multos annun-
tiatio. Prædicator loquitur dumtaxat præsen-
tibus, Scriptor etiam prædicat futuris: illius
sermo semel auditus in nihilum redigitur,
istius lectio millies repetita numquam mi-
nuitur: Cum Prædicatore cessat officium;
Scriptor etiam mortuus in volumine moribus
facit institutum.

Trith. de laud. script. cap. 6.

10 IN VIROS, NON VERE VIROS.

Et creavit Deus hominem ad Imaginem & similitudinem suam, ad Imaginem Dei creavit illum, Masculum & Feminam. *Gen. i. v. 27.*

*Decernat quacumque velit grex formosarum
Praside Regina, feminea omnia sunt.
Niratio veluti, rerum, Rex, actibus adsit,
Regale haud potis es nomen habere Viri.*

Nihil potest esse diuturnum, cui non subsistat ratio, licet felicitas aspirare videatur, tamen ad ultimum temeritati non sufficit.

Quint. Curtius.

Plures

Plures quidem quos legi ex Rabinis, illum Geneseos locum sic interpretantur, ut illa verba, Masculum & feminam creauit eos, intelligant de solo Adamo. Tū enim, ut ex contextu patet, necdum creata erat Eua: quasi in quouis homine sit mas & femina. Id est intellectus siue ratio, quæ actionibus humanis, ut vir familiæ, præsit; & femina, id est sensualitas siue inferior pars hominis, quæ rationi tanquam domino obaudire debeat. Cum autem sensualitas siue concupiscentia quidpiam decernit, quantumuis operosum, & ex iudicio factum videatur, si tamen ratio assensum non præbuerit, videri possunt omnia femineæ, nulliusque momenti: quemadmodum consulta Senatus femineæ semper explosa fuerunt, virisque cordatis tantummodo mouerunt risum.

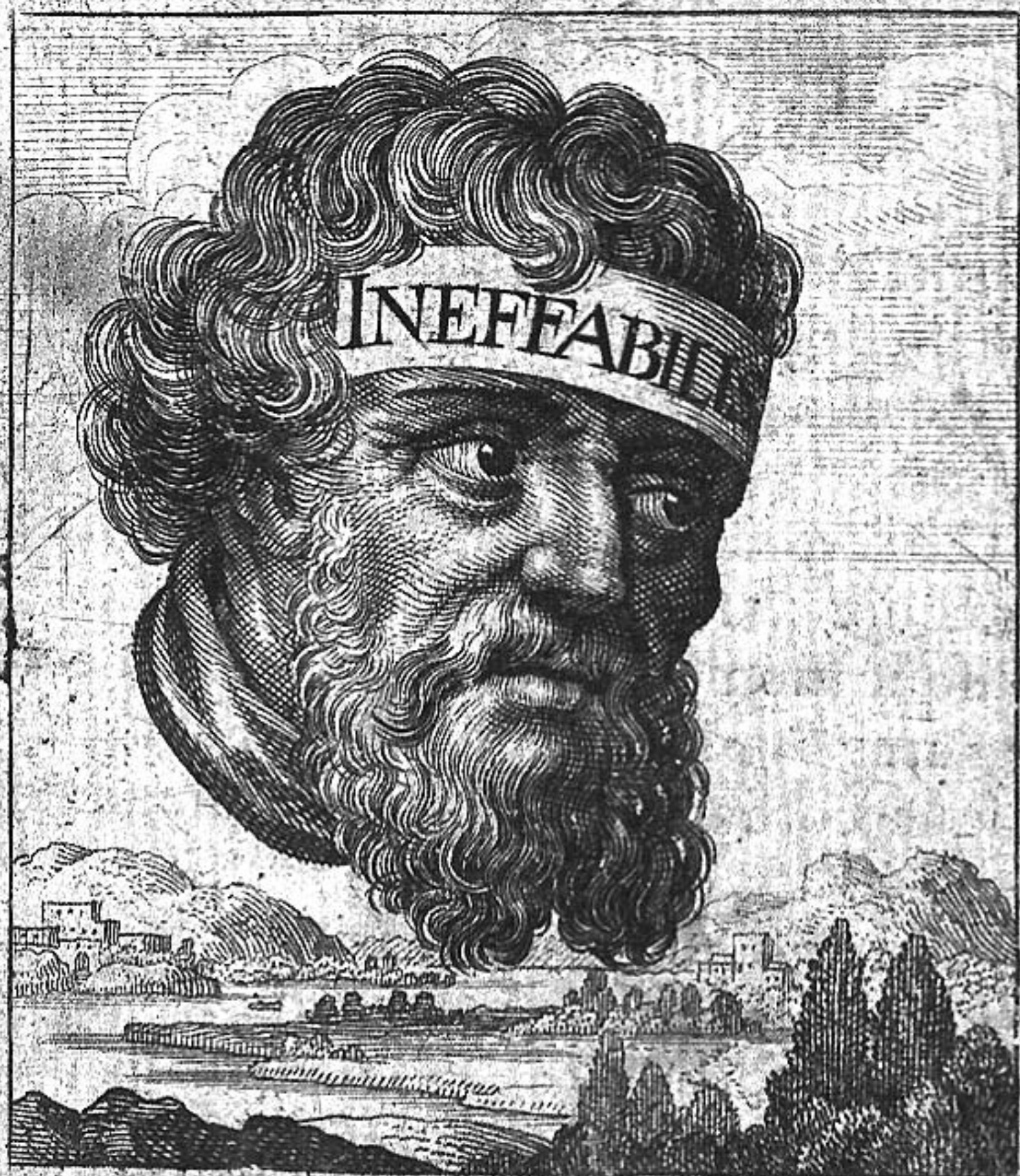
Christus mulieri Samaritanæ loquens dicebat Ioannis 4. *Voca virum tuum*, id est Ad-uoca intellectum siue mentem tuam, ut illa quæ dico spiritualiter intelligas, loquor enim de fide animæ non corporis, de vera fide quæ est potus cælestis, non de aqua fontana. Mulier enim non sapiebat tum nisi quæ erant carnis. Ergo constitue, inquit August. Animam excepto intellectu tanquam feminam: intellectum autem habere, tanquam virum.

Vide tomo 9. tract. 15. in Ioan.

IN

Separat hoc nos

*A grege mutorum, atque adeo venerabile soli
Sortiti ingenium, diuinorumque capaces,
Sensû à celesti dimissum traximus arce. Iuven.*

*Si Microcosmus homo, pars præstâtissima mûdi,
Quid caput humanum, dicere quis valeat?
Seu spectes physice, spectes vel in ordine morum,
Quicquid ibi haud est Effabile, ut ipse Deus.*

Hominem ita fecit natura, ut videatur ex
eo voluisse videri fecisse quod perfectissimû
erat: ut tanto sui maior esset admiratio, quæ
tam multis gradibus eum supra ceteras crea-
turas extulerit.

Cum

Ergone etiā Aristoteli, Augustino, Thomæ, & eiusmodi ingeniorum portentis immixta pars stultitiæ? inquit nuper à schola Sophorum studiosi. Ita est, boni Iuvenes, & illis, & quibuscunque à Deo factis ingenijs inest sua infirmitas, ignorantia, quin & stultitia, de Deo solo vere,

Solus hic est Sapiens; reliqui volitant velut umbra stultitiæ & ignorantia, cæcutiuntque ad magnum hoc Lumen. Quicum enim tam benigne à natura actum ut sapuerit omnibus horis, nullas post se ullibi reliquias stultitiæ reliquerit? Idipsum etiam isti magni haud diffitentur, signanter Augustinus *Epist. 7.* Vbi docet stultorum & moriorum esse, non sapiētum, asserere, se nihil vnquam dicere quorum eos pœnitere debeat. Si pœnitere, & reuocare necesse, quæ stultitiæ non paruum indicium: Neque enim pœnitentia nisi stultitiam sequi potest. Ab hac excellentia, inquit S. Doctor, tam longe absum, ut si nullum verbum quod reuocare vellem protulero, fatuo sim, quam sapienti similior. Illius quippe scripta summa sunt auctoritate dignissima qui nullum verbū non quod reuocare vellet, sed quod reuocare deberet, emisit. Hoc quisquis nondū est assecutus, secundas habeat partes modestiæ, quia primas non potuit habere sapientiæ: quia nō valuit omnia non pœnitenda diligenter dixisse, pœniteat quæ cognouerit dicenda non fuisse.

Ingredere vxor Ieroboam: cur aliam te esse
simulas? 3. Reg. 14. v. 6.

*Hac, Lector, varias spectas in imagine larvas,
Quarum vnâ quis sis dissimulare queas.
Miraris paucos propius cur noveris? omnes
Intus laruaci iam prope sunt animo.*

Achilles apud Homerum.

*Odi etenim, ceu claustra Erebi, quicunque lo-
quuntur*

Ore aliud, tacitoque aliud sub pectore volunt.

Parme-

P Armenio apud Q. Curtiū, magnus bello Dux, cū Alexandri auspicijs hostem profligasset. Eaq; de causa legati aduenissent adgratulatū illi victoriam; quamuis non ignoraret animos à gratulantiū vultu dissidere, bellū tamen finire cupienti necesse erat decipi. Ecce quomodo vultus læti & gratulabundi animos liuidos occultarent. Ita nimisquam sepe hodie fit, præcipue ab ijs qui se politicos dici gaudēt: quoties enim domo egressuri, personam sumunt aguntq; posaturi vbi domi & apud se fuerint. Plurimum fallimur si in solis theatris exerceri histrioniam aut mimum credimus: iam nullas assumi larvas nisi quæ spectātur in scenicis.

Exercet orbis totus histrioniam,

Plebes, Senator, Consul, atque Presbyter.

Larua animi est vultus, quem non minus calide quam animum profunda simulatio inuoluit. *Igitur fide, sed cui vide.*

Non est tamen quod vir cordatus discrucietur, si apud cacopoliticos audiat: Vir non aperto corde, vir qui norit dissimulare. Volunt enim illi superbi, & si dijs placet, arguti, ut quisque vir bonus arcana sua, velut cælum aquam pluuiam, diffundat in publicum, quo magis noceant.

Noli conciliari cum eo qui tibi insidiatur & à celantibus te absconde consilium.

Eccles. c. 37.

IN

18 IN EOS QUI VIDERI VOLVNT
QVOD NON SVNT.

Fallit enim vitium specie virtutis & ymbra.
Iuven.

*Contemplata nouam solers vulpecula larvam,
Quam formosa, inquit, cassa sed es cerebro.
Plures inuenias forma certare paratos,
Sed quibus haud toto pectore mica salis.*

Merito de eiusmodi hominum genere dixeris, Qui poterant loqui ex corde, cum ne micam quidem cordis habeant? Aut quomodo existimare eos possumus sapientes, quorum nec actus, nec verba ingenium produnt?

Si

SI vlli mortalium, maximopere aduigilan-
dū est ijs, qui ex peruersa Machiaueli do-
ctrina magis videri volunt probi, docti, ami-
ci; quam esse: quibus sufficit ad sustinen-
dum magnum & honoratum nomen simula-
ta species. Aduigilent dico, ne quandoque,
quibus hac ratione impositum volebant, pel-
luceant, debeantque populo ludibrium. Fraus
siquidem & dissimulatio diu latere, & in oc-
culto esse non possunt.

Nam pueri nasum Rhinocerotis habent.

Irrepet alicunde vulpecula, aliquanto te
cautior, quæ personam detrahat, & veluti lar-
uam cassam populo spectandam exhibeat.
Sapienter igitur, vt est apud Senecam,

*Simulata remoue verba, non facile est tibi
Decipere Vlysem.*

Si ergo delectamini sedibus, & sceptris, O
Reges populi, diligite sapientiam, ut in æter-
num regnetis. Sap. 6. v. 22.

*Si manu Eburgestare iuvat, capitiq; Corona est
Imposita: officij sis memor usque tui.
Iustitia exornent istud Clementiaque; illam
Vertex, præteritum, quique futura, sciat,
Ianum Regem hic vides, quem ideo Gen-
tiles bifrontem effinxerunt, quod annum
claudens rursus referet. Nos sub illius in-
volucro Noacum intelligimus, qui mundum
ante & post diluvium vidit.*

Abſit

A Bsit vt summos orbis Monarchas hic aliquis admonere velimus : non id tenuitatis nostrę. Attamen si discendi auidi, habent qui Eos doceant, Reges, Dauidem, Salomonem, Ezechiam, aliosq; in litteris Sacris. Qui tam regaliter id præstare prompti, quam ipsi supra cæteros mortales eminent.

At quia magistratus in republica, paterfamilias in domo, Rex quidam est, imperiumque exercet. Et tantę aliquando industrię artisque, lembum in fluuio, atque triremem gubernare in Oceano. Eos dumtaxat admonitos volumus, vt præcipue prudentiam in agendo sectentur : pietatem, per Ciconiam designatam, colant : seueritatem, quę Albertino equus marinus, præstent. His enim virtutibus respublicę priuatęque constant, vt qui præsunt, prudenter præsint, misericordiam sectentur & veritatem.

Et vere si quis ex vxore liberos genuerit, familiamq; alat, est quasi Rex quidam in domo sua, & paruam quandam habet rempublicam : leges statuit, iubet, vetat quod visum fuerit, sua tuetur, alienas iniurias propulsat, omnia gubernat : Et nullo negotio Oeconomiam, Politiam, aliasq; præclarissimas artes usu experientiaque discit, non sine sensu quodam lætitię, dum vxorem & liberos, ceterosque de familia tamquam paruulos ciues à se dependere cernit, illisque pro occasione præmia decernit vel pœnas.

Summum

Iudicium sine misericordia illi qui non fecit misericordiam. Superexalter autem misericordia iudicium. *Iacob. 2. v. 13.*

*Gaudeat ut tua te Respublica iudice lecto,
Quod retinax veri iustitiaeque vires:
Ne transcribe tamen rigida sic lumina virga,
Ut nihil humano more videre velis.*

Alij tam vehementer contra aliorum delicta zelantur ut videri possint esurire & sitire iustitiam, si esset apud eos de suis quoque peccatis idem iudicium.

Bernard. serm. 9. de Aduen.

Non istud nos later, Iustitiam velatis oculis depingi solitam, quo Iudex nullius personam respiciat, ne quidem misereatur pauperis in iudicio : adhæc, lege Cinthia Iudices iustos esse sine manibus, ne munera accipiant. Attamen sic eos esse optamus, non ut omnia ex rigore legum, sed bono & æquo aliquando decernant : meminerintque se homines, & quod est aliorum nequaquam à se alienum: occurrere sæpe eiusmodi casus, quibus se potius patres reorum, quam iudices exhibeant, non nihil interdum tribuentes temporis, loci, finis, personæ circumstantijs. Melius tamen quam nos verbis, re ipsa doceat mitior ille naturæ genius, & in miseros afflictosque propensio, cui rationes deesse, etiam æquissimæ, non possint, ut aliquando iudices misereantur.

Quemcunq; miserum videris, hominem scias.

Si erramus parvam poenitentiam imponendo, melius est de misericordia Deo rationem reddere; quam de austeritate. Vbi enim paterfamilias est largus, dispensator non debet esse auarus: Ut si Deus benignus, ut quid sacerdos austerus?

Chrysof. in cap. 23. Matth.

RARA

Vtinam faperent, & intelligerent, ac no-
uissima prouiderent. *Dent. 32. v. 29.*

*Tanaria, si forte triceps, ut ianitor aula,
Prodeat, omnis ait Regio: monstrū hominis!
Monstrū hominis, rarūq; magis sed dixero, si quis
Obseruet vite Tempora Trina sua.*

Tricipitem hunc hominem expostulan-
tem quasi cernis, quia, vt inquit Seneca, quod
maiores nostri questi sunt, hoc nos querimur,
hoc posterī nostri querentur: Euersos esse
mores, regnare nequitiam, in deterius res hu-
manas, & in omne nefas labi.

Quam.

Quamuis ipsum tempus per se sit sensui ignotum, nec nisi imaginatione constet, quod à nobis cognoscitur: quamuis, inquam, illud nihil sit, omnia tamen in eo sunt, & omnibus semper assistit. Hinc trina vitæ humanæ spatia designantur, præteritum, præsens, & futurum.

Quæ sunt, quæ fuerint, & quæ ventura trahuntur.

Cumq; Moses in Cantico suo optaret, populo Hebræorum sanam mentem, & quæcumque posset optima, precabatur Deum, ut saperent, id est ex præteritis rerum euentis sapientissimi euaderent: præsentia sic intelligerent, ut perfectam omnium ad vitam bene feliciterque instituendam cognitionem consequerentur: Denique sic futura prospicerent, ut aduersa euitarent, prosperaque consecutarentur: quæ consummata quædam prudentia. Sed quam pauci ad tam altum Sapientiæ, scientiæ, prudentiæque gradum perueniunt. Ut nonnulli horum aliquod obtineant, paucissimos reor hæc tria simul adeptos. Vnde optandum ut saltem trina vitæ nostræ spatia obseruemus quoad originem, decursum, finem,

Vnde superbit homo cuius conceptio culpa, Nasci pœna, labor vita, necesse mori?

Cogitemus serio apud animum nostrum, quod ex nihilo creati, concepti in peccato, nati ad miseriam & laborem, moxq; morituri, Deo siue reddituri rationem de omnibus. Et hic non dominandus triceps.

B

IN

Non accipies personam nec munera: quia munera excæcant oculos Sapientum & mutant verba iustorum. *Dent. 16. v. 17.*

*Non aqua virtus propendet lance proborum,
Publici & exactor criminis ensis hebet:
Si sibi inaurata patiatur sindone Minos
Lumina velari, munera si capiat.*

Rogatus Leodij quispiam, Cur corruptus Iudex nullis innocentis rei lacrymis inflecteretur ad misericordiam? respondit, Eiusmodi, hominum genus non solere vultum contemplari, sed manus.

NE dimittas legem matris tuæ, non in-
commodè retorquemus in viros nimis
vxorios, quo meminerint quibus lege & con-
ditionibus matres eorum vxores fuerint: Nū-
quam parentem passum, vt mulier sibi domi-
naretur. De te verò, qui totus vxoris es, quid
dicemus? nisi profusæ & inexhaustæ esse libi-
dinis, muliebrium deliciarum cloacam, fœdæ
voluptatis mancipium, cuius vnus auctora-
mento te feminæ ita possideant, vt non modò
non memineris te virum & caput esse, sed in-
fra pedes te abijcias? certe nullum eiusmodi
animi virum rei præclarè gerendæ idoneum
dixero, nedum vt in alios imperiū exerceat,
nisi forte impotens & tyrannicum, quale li-
bidinantes solent. Vide sis igitur, qua lege ma-
ter tua vxor faciātur, quia viro morigera a-
lienum imperiū non inuasit: nec genitor tuus
ita viliter illi vnquam adulatus est, vt se cruri-
bus eius permingendum substerneret.

Possunt & hæc ipsa verba irrisorie referri ad
dominatricem feminam, quasi Vir Censorius
illi dicat. Hoc age, insiste vestigijs matris tuæ,
illam Xantippen imitare, quæ maritum suum,
benignum & mitem, virum probum & hone-
stum pessimis modis habuit, & tantum non
mœtore occidit, certe mille opprobrijs affecit
& iniurijs. Tu quoq; marito infusa, *va victo*,
nec illam matris tuæ legem dimittas, vt gra-
tiam à fece muliercularum ineas, & torquem
quasi noua eques collo appensam geras.

*Quid mentem traxisse polo, quid profuit altum
 Erexisse caput: pecudum si more
 Omnes vivamus? Claudianus.*

*Soli illusurus, cum nunc altissimus esset,
 Irato Cynicus lumen ab igne tulit:
 Quasiuitq;, homines toto num qui urbe laterent?
 Euertunt hominem crimina, forma fugit.*

Nusquam magis quam vbi modo degimus,
 latent boni, vt ad eos inuestigandos non vnus
 sufficiat Diogenes. Aut extra mundum inue-
 stiges opinor, si quem incontaminatum & in-
 nocentem inuenire velsi.

Quærebat Philosophus ipso meridie homines, populosa licet ciuitate, vbi illi deesse non poterant; quod honorato hominis nomine non videantur digni, qui aliter atque conditionem humanam, rectamque rationem decet, viuunt. Iuxta Scholarum definitionem, homo siquidem est animal rationis particeps, ad vsum: qui si secundum id quod est non viuat, possint illi insultare ipsæ bestia, & si queant, dicere: Ecce homo quasi vnus ex nobis factus est. Ratione quidem præditus, sed illa non vtitur, nostroque more viuit, vt quocumque appetitus inclinet, totus feratur. Animam siquidem habere, inquit August. tract. 15. in Ioan. & intellectum non habere, id est, non adhibere, nec secundum eum viuere bestialis est vita. Est enim in nobis quiddam bestiale quo in carne viuimus, sed intellectu regendum est. Motus enim animi, secundum carnem se mouentis, & in delicias carnales immoderate diffuere cupientis, regit de super intellectus.

Sunt tamen qui dicant Diogenem eò homines pleno quæsiisse foro, quod per eminentiam virtutis & doctrinæ tales sibi dari deponeret, quorum vfu frueretur.

Surge qui dormis, & exurge à mortuis: & illuminabit te Christus. Ephes. s. v. 14.

Dilaniata comas implet querulatibus auras

Præfica, quod prope pulcher Adonis obit.

Et nemo queritur lacrymis, pars optima nostri

Corpore putrescat quod tumulata suo?

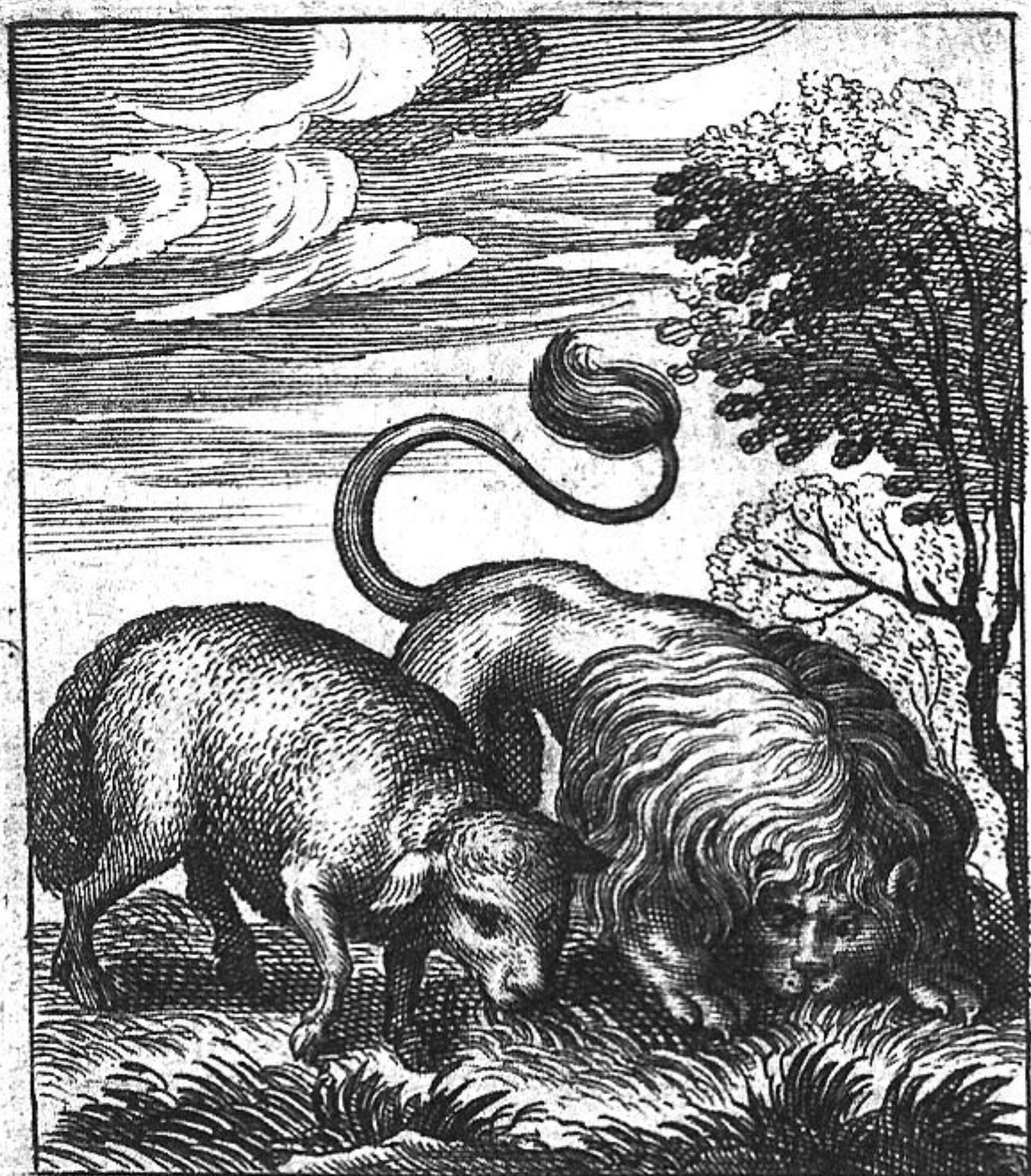
Omnis peccator dum culpam suam intra conscientiam abscondit, introrsum latet, in suis penetralib⁹ occultatur. Sed mortuus venit foras, cum peccator nequitias suas sponte confitetur. Lazaro dicitur, veni foras: ac si aperte cuilibet mortuo in culpa diceretur, Cur reatu tuum intra conscientiam abscondis? *Gregor.*

Quo

Quod sal carni, id corpori est anima, ut quasi affricatum condiat, & fluxum in putrefactionem sistat. Neque enim corpus se ipso mouetur aut uiuit, sed vitam animæ inhabitantis. Tumque mortuum dicitur cum ab anima deferitur. Discedente, inquit Augustinus, habitatore, iacet domus. Discedente qui regebat, cadit quod regebatur. Et quoniam cadit, cadauer vocatur. Haud secus ipsius animæ vita est gratia: & tam diu est aliquid homo, quam diu hæret illi à quo factus est homo. Quod si illa abcesserit, inflicto quasi lethali vulnere, anima occidit: corruptaque in culpam efficit, ut corpus quoque corrumpatur in poenam. Et quæ miseria humana! neque tamen istud plerisque nostrum dolet. Hoc plango, inquit Hieronymus, quod te ipse non plangis, quod te non sentis mortuum: quod quasi gladiator paratus Libitinæ, in proprium funus ornaris.

Cogebar, inquit, plorare Didonem mortuam, quia se occidit ob amorem, cum interea me ipsum in his à te morientem, Deus meus, vita mea, ficcis oculis ferrem miserrimus. Quid enim miserius misero non miserante se ipsum, & flente Didonis mortem, quæ fiebat amando Æneam, non flente autem mortem siã quæ fiebat non amando te Deus, lumen cordis mei. &c. *Augustinus 1. Conf. 13.*

Vitulus & Leo & ouis simul morabuntur, &
puer paruulus minabit eos: & Leo quasi bos
comeder paleas. *Isa. 11 v. 6.*

*Nulla unq̃. quantā est Regum, vis tanta leonīs:
Sub quibus est populus mitior agriculo.
Illa tamen pastu viuunt concordia eodem,
Ex quo fecunda Virgine natus Homo.*

Cum autem venit plenitudo temporis, vt gratia quę occultabatur in veteri testamento, iam reuelaretur in nouo, misit Deus Filium suum factum ex muliere. Et is omnes conclusit sub lege gratiæ, & necessitate mutuae dilectionis, veluti lex vetus sub reatu prauaricationis.

Isthac

Ischæc gratia, & vis tanta legis Euangelicæ,
 ut qui olim Reges & Tyranni Christianorū
 populum deglubere, & eorum innatare san-
 guini pro delicijs ducebant: iam Christiani
 effecti, eodem cum populo & subditis suis re-
 ficiantur pabulo verbi Dei, eiusdemque men-
 sæ Eucharisticæ, quæ unitatis symbolum, red-
 dantur participes: tantum abest ut barbaries
 illa & immanitas perduret. Neque istud co-
 rum magnitudini aut dignitati quidpiam de-
 trahit, ut vel inde maxime fiant illustres, quod
 legi charitatis à Deo datæ colla subijciant, il-
 lique substernantur, qui quidem officia in
 orbe distinxit, animas immortales mortalium
 ex eodem fecit, non natura differentes, sed
 gratia.

Habent unde etiam gloriantur minimi de
 vulgo Christiani, quod eadem cum Regibus
 & Principibus mensa, verboque Dei reddant
 se dignos. Unde Leo & Agnus ambulant in do-
 mo Dei cum consensu: Leo feritate, Agnus
 deposito metu.

*Iam Gryphes iunguntur equis, annoque sequenti
 Cum canibus timidi venient ad pocula dæmæ.*

S. Cæcilia Valerianum Sponsum, quem
 quasi Leonem ferocem accepit, ad Christum
 quasi agnum mansuetissimum destinavit.

Breu. Rom.

*Sapius ventis agitur ingens
Pinus : & celsa grauiore casu
Decidunt turres. Horatius.*

*Vertice qui summum visi contingere Olympum
Florentes opibus, coniuge, honore, gula.
Tempus edax rerum turres ut deijcit altas ;
Sic his mors propero messuit ense caput.
Sardanapal⁹ Rex Assyriæ à delicijs & purpurata,
ut sic dicā, vita innotuit, tamē idē ab ebrietate
lōga sobrius sepulchro incidi curauit symbo-
lum, quod ad modestiam *Altissimos* vocet. E-
rant digiti duo , qui collisi inter se crepitum
edebant, signantes omnia regna, omnia vota
aut magna nec tanti esse.*

Mors

Mors omnibus instat æquo pulsans pede
 pauperum tabernas Regumque tures.
 Nam à Deo statutum est hominibus semel
 mori; vt quisquis natiuitate cœpit, morte de-
 sinat. Quod plerumque tanto accidit grauius,
 quanto quis maioribus huius vitæ præsijs
 delicijsque circumfluit: vti illa, quæ altiori
 loco, grauiori impulsu, & ruina feruntur. Pro-
 uide monet Seneca in Troiade:

— *Quo fortuna altius*
Euexit ac leuauit humanas opes,
Hoc se magis suppressere felicem decet,
Variosque casus tremere, metuentem Deos
Nimum fauentes.

Verum quid opus est excelsos illos istius ad-
 monere, cum nos ipsi vili adulatione tales ple-
 ramque faciamus, vt se immoderate efferant,
 qui alias futuri erant submissi & modesti? Ne-
 que enim, vt cum Seneca loquar, quisquam
 istorum, quos diuitiæ & honores in alto fasti-
 gio ponunt magnus est; sed ideo magnus vi-
 detur, quia illum cum basi sua metimur, ne-
 minem æstimamus eo quod est, sed adijcimus
 illi ea quibus ornatus est. Vnde quispiam eo-
 rum respondeat cum Boëtio:

Quid me felicem toties iactastis amici?
Qui cecidit, stabili non erat ille loco.

IN

— Nullo fine beatus
 Componet opes, gazis inhians,
 Et congesto pauper in auro est. Seneca.

Quisquis servat opes intactas seu Draco pernox,
 Mendico nil plus paupere avarus habet.
 A vacua veluti differt haud clausa crumena,
 Plures vel nullas arca flagellet opes.

Socrati cum quis diceret, magnum esse, com-
 potem eorum fieri quæ concupisceret: respon-
 dit, Sed multo maius est, ne cupere quidem
 quidquam omnino.

Modera-

MOderatus usus diuitias commendabiles,
 humanæ vitæ percommodas, viles &
 honestas, quin & necessarias facit: sed nihil in-
 de plus auarus habet, quam si serpens Ponticus
 ijs incubans tantumdem lapidum seruet aut a-
 renæ. Verus quidam extra fabulam Tantalus.
 de quo Ouidius,

Sic aret medijs taciti vulgator in undis,

Pomaque, quæ nullo tempore tangat, habet.

Tam enim auaro deest quod habet, quam
 quod non habet.

Hinc Horatius eos mentis ac capitis vitio la-
 borare putat, & in stultorum numero primos,
 ut qui maxime Elleboro indigeant, isti capitis
 vitio subleuando.

Danda est Ellebori multo pars maxima auaris:

Nescio an Antyciram ratio illis destinet omnem.

Subscribit Iuuenalis,

— Est manifesta phrenesis,

Vt locuples moriarius, egenti viuere fato.

Pauperem siquidem atque egenum videri,
 dum in viuis agas: at cum sis vita defunctus; o-
 pes & diuitias rei familiaris deprehendi, id ve-
 ro turpissimum in hominum societate existi-
 mo.

IN

Nobis plerumque nihil, aut aliud agentibus
vita eripitur. *Seneca.*

*Abripitur ventis pelagoque ad littora lembus,
Vectore invito, quem premit alta quies.
Haud secus ad metam cita mors nos ducit eandem,
Quamvis illius nec meminisse velis.*

Namque & Iuuenalis,

*— Festinat decurrere velox
Flosculus angusta, miseraque breuissima vita
Portio, dū bibimus, dum sarta, unguenta puellas
Poscimus, obrepit non intellecta senectus.*

Vbi semel ex vtero matris egressi in hanc
oppletam calamitatibus decidimus ter-
ram, quæ veluti arca Noë, commune morta-
lium est receptaculum, non stat, sed transit eius
figura, vt inquit Apostolus.

Ducunt volentes fata, nolentes trahunt.

Nec vllus vllibi mortalium eo quem semel oc-
cupauerit loco, vel tempore, immobilis perma-
net, quamuis raro aut numquam de motu eo-
gitet, vel morte.

Orbis est in orbe rerum:

Sunt, eunt, & occidunt,

Maxime homines: quibus quotidianum na-
sci, valere, ægrotare, deñasci.

Cæsar Borgia Alexandri sexti Papæ filius, cū
defuncto patre, ob innumeras cædes, incoestus,
rapinas, adulteria, Italia eiectus, exularet in
Hispanijs, occultusque alicubi vili latitaret in
angulo, illum mors licet non expectata inue-
nit, quam cum sibi ingruentem sentiret, dixisse
fertur: se sibi quidem prospexisse cōtra iniquos
fortunæ assultus, sed numquam incidisse quo
mortem caueret. Quique tota vita quasi dor-
mierat, in scopulos mortis abreptus est: dumque
medio se arbitraretur vitæ cursu, aut non longe
à carceribus, iam metæ proximus stabat. Nam
vt Regum narrat historia, tanquam aquæ dila-
bimur in mare illud æternitatis, quæ numquam
reuertuntur, aut vllibi stagnant, sed concito
fluxu assidue feruntur.

IN

Pulchrum ornatum turpes mores peius co-
no collinunt. *Plautus.*

*Vt placet illa sibi mundo, cantuque sonoro,
Et fidibus! sed quæ signa pudicitiae
Certa puellæ dos? Turpi, sic ludimus astra
Externa specie, obnoxij adulterio.*

Sine moribus pietas, quidquid vultu, voce, co-
lore præferas, vana est, imo nulla. Vt poma in
Iudæa, non poma nascuntur, quæ in fumum ab-
eunt & vaporem: talis verbosa illa pietas, sine
vitali operû succo. Iure ergo mores ama, quis-
quis amas illam: & factis magis, quam specie;
ferio, nec ad pompam. *Lipsius 1. Pol. 6.*

Quod

Quod si semel hæsit in puella ex hominum
 existimationibus nota aliqua, sempiter-
 nere perdurat: nec eluitur nisi maximis pu-
 citiæ & sapientiæ ostensis argumentis. Lo-
 queris pauca in publico, rudis crederis: multa,
 indocte, hebes: docte, malitiosa: non
 facile respondes, superba & male educata: Re-
 spondes, non magno impulsu casura: sedes
 composito vultu, dissimulatrix: gesticularis
 naturâ, stulta: spectas, eo ferri animum: rides
 cum quis ridet, etsi alio intenta, arrisisse, actum
 esse: audis virum, placere tibi quæ dicit, nec
 difficilis expugnata. Quantis igitur efferenda
 virgo-mater encomijs, in quam ne levis qui-
 dem suspicio vnquam incidit eorum quæ ho-
 mines plerumque de puellis opinari solent? A-
 deo defectus pura & integra fuit illa Virgo san-
 ctissima: Ea modestia & moderatione gestus &
 inuersi corporis, vt si qui lasciuiore oculos in
 eam intenderent, veluti si ardens pruna in aquâ
 incidisset, turpe illud incendium extingueretur.
 tantaque eius, vt Ambrosius ait, erat gratia, vt
 non solum in se virginitatem seruaret, sed etiâ
 quos inuideret, integritatis insigne conferret.

— Prosperum ac felix scelus
*Virtus vocatur: fontibus parent boni,
 Ius est in armis, opprimit leges timor. Seneca.*

*Quin conuexa petis cali, terramque relinquis,
 Astra? obsequio non satis aqua tuo est.
 Protrita leges: æquum versatur in armis,
 Victæque pugnaci iura sub ense iacent.*

Togatis alijsque violentia illa est in lingua, calamo, amicis, societatib⁹, cōmercio, sanguine. Nec min⁹, quam armati, veritatem detinent in iniustitia captiuam & gementē, vt vel omnino intereat squallore & situ longi temporis; aut ita imminuta & accisa tandem nanciscatur libertatē, vt præstiterit oppressis litē cito perdidisse.

Eiuscemodi iniquissimæ praxis exemplum
 recensetur apud Augustinum tomo X. de
 verb. domini Ser. XX. qui est in appendice III.
 Si iuxta diuitē auarum aliquis vicinus sit pau-
 per, agit v.g. secretius apud eos qui possunt, vt
 illum exactores aut affligant, aut in aliqua pub-
 lica administratione constringant: ex quibus
 contractis debitis multis necesse habeat infelix
 vendere casellam; vnde aut ipse, aut filij sui
 sustentabantur. Necessitate ergo compulsus
 venit ad illum, per cuius nequitiam premitur &
 affligitur: & nesciens quod ipsius inmissione
 hoc patitur, dicit ad eum: Da mihi, domine, ro-
 go te, paucos solidos, patior necessitatem, vr-
 geor à creditore. Et ille, non habeo modo in
 manibus. Ideo se dicit in manibus non habere,
 vt ille oppressus calumnia, necesse habeat ven-
 dere. Denique cum ei dixerit, quod pro nimia
 afflictione sua compellatur distrahere, statim
 ille respondet: Etsi non habeam pecuniam pro-
 priam, vndecunque studebo mutuare vt tibi a-
 mico meo subueniam: & si ita necesse est, etiam
 argentum meū distraho, ne tu iniuriam patia-
 ris. Quando beneficium petebat, professus est
 se penitus non habere: at vbi dixit, quod pos-
 sessionem suam venderet, quasi amico se sub-
 uenire dixit: & cum eum ad hanc necessitatem
 adduxerit, dicit illi, vt venditionem facere de-
 beat, & pro casella, pro qua prius, v.g. forte cen-
 tum solidos offerebat, vt eum opprimi viderit,
 nec medietatem pretij dare acquiescit.

Equi amatores, & emissarij facti sunt: vnus-
quisque ad vxorem proximi sui hinniebat.
Ierem. 5, v. 8.

*Induit en Circe in vultus & terga ferarum
Potu homines: tanta est vis medicata meri.
Diffugite, ô socij, lætet ne blanda voluptas
Vos nimis incautos: efficit illa feras.*

Cicero in Catone maiore negat vllam virtu-
ti capitaliorem pestem esse quam voluptatem.
Vt illam nemo sectari possit, quin omni virtu-
tum studio valefaciat.

Frustra

Rustra sim si erudito lectori illam de socijs Vlyssis fabulam pluribus explicem. De tanquam voluptatum & illecebrarum contemnore, Horatius :

*Sirenum voces, & Cyrces pocula nosti,
Quæ si cum socijs stultus cupidusq; bibisset,
Sub domina meretrice fuisset turpis & excors,
Vixisset canis immundus, vel amica luto sus.*

Silenum Bacchi educatorem ac pædagogum non vehi Poëtæ similiter commenti sunt. Seca in Oedo. ad Bacchum :

*Te senior turpi sequitur Silenus a fello,
Turpia pampinijs redimitus tempora fertis.*

Quo significabatur, in turpissimum veluti insinigrari animal per potandi voluptatem. nemadmodum & Sacrae litteræ indicant, Israhelitas tam profusa fuisse libidine, adeoque in eis indulgisse voluptatibus, ut in equos, facissimum animalis genus, versi viderentur, inquitumq; conspectis alienis vxoribus edebat, ex recordatione præcedentis admissionis. Istud quoq; in omni carnis voluptate pessime habet quod eos quos semel inescauerit, nunquã missos faciat, uti socij Vlyssis, insula, in qua Lothon gustauerant, auelli non potuerunt. *Aug. lib. 8. Conf. s. de seipso prolapso in cœnũ voluptatis & vitiorũ, Ex volũtate, inquit praua facta est libido : & dum seruitur libidini facta consuetudo : & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas. Quibus quasi anfulis quibusdam sibi inmet innexis (vnde Catenã appellauit) tenebat me obstrictum dira seruitus.*

Prælatūra est ipsis Angelicis humeris onus
formidabile. *Greg.*

*Pascere si iubeat, tradatque Ecclesia clauem,
Hanc humeris gesta. sitque tibi agnus onus.
Nec facile esse putes, prudentia ni adsit,
Quamuis sacrorum nomine Regem obeas.*

Deus Leuit. 10. admonens officij sui Pontificem, iussit vt in pectorali Pontificalis gestaret doctrinam & veritatem, siue vt habetur in Hebræo, illuminationem & integritatem, bina scilicet vitæ sacerdotalis decora.

Quam

Quam deplorate & misere agatur ijs in
 Diœcesibus quoad disciplinam & pro-
 fectum religionis, vbi sæpe pueri, vel viri mi-
 litares opimis donantur sacerdotijs, qui claues
 principatumque sibi datum adeo non toto
 adnifu corporis animique ferunt; vt pedo &
 mitris veluti crepundijs ludant, nimisquam
 notum est, sanguineisque deplorandum lacry-
 mis. Prudentiæque oculum non in manu ge-
 stant, sed calcaribus. Absit vt quempiam Præ-
 latorum in particulari perstringamus: hoc
 scemate dumtaxat Albertinus allusit ad verum
 animarum Pastorem Christum, de quo Isaias
 9. *Factus est principatus super humeros eius.*
 Quocunque enim corporis membro, etiam
 robustissimo, quibuscunque etiam heroicis a-
 nimi virtutibus illum tuleris, sub onere adhuc
 subsides, & sudore perplueris. Adeo nemini
 leue videri debet animarum regimen, ad
 quod fortassis nihil eo dignum attuleris, nisi
 sanguinis prærogatiuam, aut fauorem ab aula,
 indignis sæpe promeritum obsequijs.

Quod ratio requirit, sepe sanavit mora. Seneca.

*Nuda pudore, & tarda ad opus sapissime, clatris
Effractis veluti, caca iuuenta ruit.
Hanc Tēpus sequitur miserans, & sindone carpit
Stamina; quo prave facta videre queat.*

Sicut filius horret etiam patrem videre nudum, & quiuis honestus alterius nuditatem a-
uerfatur: ita Deus nos bonis operibus nudos
videre non sustinet.

Macarius Senior Agyptius, hom. 20.

In hoc

N hoc Iuuentutis vitium pluribus non inue-
 hor, id alias sæpe factum ab alijs. Istud dum-
 axat miserentis animo nimis rigidos morum,
 d seueram Catonis normam, exactores mo-
 nemus cum Hieronymo, vt si non ingenio, a-
 quid tempori indulgeant: vt enim illo, & pla-
 da quiete quidam morbi, omni asperiori
 medicina exacerbandi, etiam feruidi adole-
 centum animi curantur: dum post paulò ipsi
 turpitudinem suam agnoscentes quasi illumi-
 nantur, percipiuntque quid ex ratione eos ca-
 ere & facere deceat. Vnde totidem fere ver-
 is cum Iuuenali rursus obtestor:

*Indulge, fortasse breue est quod turpiter audent:
 Quadam cum prima resecantur crimina barba.*

Seneca.

*Iuuenilis ardor impetu primo furit,
 anguescit idem facile.*

Istud minimum in senibus, pace bonorum
 xero, fero: cum illi interpsitandum facino-
 Iuuentutis suæ iactent; quod ne mediocria
 uidem facta male tolerent in Iunioribus,
 in & licitis honestisque eorum exercitamen-
 morosè obgagniant.

C 3

IN

Initium sine prudentia, & finis cum poenitentia. *August. Epist. 82.*

*Nec citus & præceps in opus quodcunque feraritis
Pœniteatque brevis damna tulisse mora:
Sis vide ut agēda tuā comitētur lumina dextrā
Dimidium prami, qui bene vidit, habet.*

Quicumque facturus est aliquid, aduertat, præcognoscat, consideret quare id agat, quoue fine. Nam in cunctis scopus & intentio nostra præmittenda est, & ad eam omnes actus dirigendi. *Dorothe. doct. 16.*

Longo

Longo quidem usu loquendi attritus hic
versus in Scholis,

Quicquid agis, prudenter agas, & respice finem.

At non satis, meo quidem iudicio, cauetur,
aut satis Iuventus percipit, ecquid sit operis,
quod aggrediuntur, exitum siue finem respi-
cere. Nonnulli siquidem non tam ex iudicio
aut delectu, quam feruore ætatis & impetu
quodam, præcipitant se in certum quoddam
vitæ genus, vnde postea emergendi nulla sit fa-
cultas. Id ipsum ante nos obseruauit Cicero
lib. de officijs, quod tum plerumque homines
de re omnium difficillima deliberant & sta-
nuunt, id est, de statu vitæ deligendo cum ipsis
iudicium adhuc infirmum, experientia exigua,
vel prorsus nulla. Huic sæpe accedit paren-
tum & pædagogorum culpa, qui liberos eman-
cipatos, sui que iuris esse volunt, quò tanto ci-
uius illorum alimentatione cura que se libe-
rent: nec quam bene fiat respiciunt, dum mo-
do cito. Hinc illæ in Ecclesia & Republica la-
rymæ, quod semel arreptam spartam non ea,
qua par est, constantia aut prudentia plures
administrent: quia plurima in quocunque vi-
tæ genere eueniunt eiusmodi, quæ non ante
perspexerant: præuidisse oportebat.

—— *Quisquis in primo obstitit,
Repulitque amorem; tutus ac victor fuit:
Qui blandiendo dulce nutriuit malum;
Sero recusat ferre quod subiit iugum. Seneca.*

*Silvarũ pavor, ungue valens, & viribus audax
Ducitur astrictus stramine colla Leo.
Sic ligat Heroum fortissima pectora inermis
Arcus exiguo fune Cupido sui.*

Rationem assignat Seneca.

*Quisquis secundis rebus exultat nimis,
Fluitque luxu, semper insolita appetens,
Hunc illa, magna dira fortuna comes,
Subit Libido.*

Melior,

Melior, inquit Sapiens, *patiens viro forti:*
& qui dominatur animo suo expugnato-
urbium. Melior & præstantior est viribus,
 qui pati & perferre tentationes potest sine læ-
 sione sui; gaudetque à magis propriam libidi-
 nem, quam alienam expugnare pudicitiam:
quam qui Marte potens, & robore victor aperto
terra dat immensis terrarum tractibus, acri
Ambitione furens, foedaue libidine tactus.

Quamuis enim hic manu fortis, consilio
 prudens, fortuna felix, hostiles fundat exerci-
 tus, vrbesque expugnet: attamen quia prauis
 animi affectibus subiacet, ab inermi & imbe-
 llo Cupidine vinctus ducitur, non catena, sed
 illo quodam falsæ imaginationis, vt quamuis
 possit, se tam dira captiuitate expedire nolit. Et
 mirum quomodo fortissimi heroës huic ama-
 torio affectui succubuerint. David, Alexander,
 Henricus IV. Galliarum Rex, quanti foris bel-
 latores! quam deuota domi teneri Cupidinis
 mancipia! Vt istud adulterij Martis cum Ve-
 nere figmentum Poëtarum non sit de nihilo.
 Aldrouandus, lib. 1. Ornith. obseruat, Aquilam
 auacissimam, pugnacissimamque auem, can-
 temque omnium volucrum esse salacissimam,
 quæ ter decies vna die coeat. Vnde eam Æ-
 gyptij Venerem vocarunt, congressumque illū
 Martis cum Venere, duabus Aquilis ex aduerso
 sedentibus delineabant.

Vinum & mulieres apostatare faciunt Sapientes. *Ecclis. 19. v. 2.*

*Si re Sirenes, blandissima monstra, puella
Detineant lacrymis, alloquio, arte lyra:
Mortibus infamem multorum ast aspice ripam;
Hæc sunt naufragij certa pericla tui.*

Oliuæ tantæ sunt castitatis vt perpetuum cum meretricibus foueant diffidium: &, si à meretricibus plantentur, vel infructuosæ perpetuo manent, vel exarescunt. Quidni igitur Palladi sit sacra illa arbor? quia Sapientiæ cum corpore subdito peccatis non conuenit.

Quomo-

Quomodo sphynxes illæ Megaricæ, infelices libitinæ victimæ, triobuli scorta, infames profedæ cantillent, & incautam Iuventutem in præsentissimam corporis animique perniciem pelliceant graphice depingit Hebræus Sapiens, Prouerb. 7. v. 10. *Et occurrit illi mulier ornata meretricio, preparata ad decipiendas animas, garrula & vaga, quietis impatiens, nunc foris, nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians. Apprehensumque deosculatur Iuuenem, & procaci vultu blanditur dicens, Victimam pro salute deuoui, hodie reddidi vota mea. Idcirco egressa sum in occursum tuum, desiderans te videre, & reperi. Veni inebriemur vberibus & fruamur cupitis amplexibus donec illucescat dies. Non est enim vir in domo sua, abiit via longissima. Irritiuit eum multis sermonibus, & blanditijs labiorum protraxit illum. Statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam, & quasi agnus lasciuiens, & ignorans quod ad vincula stultus trahatur: donec transfigat sagitta iecur eius, & nescit quod de periculo anima illius agitur, via inferi domus eius, penetrantes interiora mortis. Potueruntne Poëtæ melius Sirenes suas depingere, quas dulce malum pelago, certissimumque nauigantibus exitium apellarunt?*

Raro felix, idemque Senex. Seneca.

*Agricola est oneri sine sanguine inutilis arbor,
Non inter virides promeruisse locum.
Cui cana est capiti silva, aula proripiat se,
Principis haud gaudet saepe favore senex.*

Quamuis multa multos experientia in aula
doceat, nihil tamen discitur eo infelicius:
quam sero sapere, atque poenitere.

Raro,

Raro, ut diximus, gratia Principum ad canos perseverat: eorum enim voluntates, inquit Sallustius, ut vehementes, sic mobiles, saepe sibi ipsae adversae. Quot hinc media ætate acerbiorē casu ablatos legimus? quisquis sapiet subducet se tempori, dum res integræ, & fortuna extra periculum. Exarescens arbor cōstruendo igni deputatur: senex aulicus placandæ quorundam invidiæ, aut excitando novo risui iuniorum.

Quam vero minime ferendum, quod nonnulli veri polymechani, ut Homerus vocat, assiduo querulatu bonorum obtundant aures, quasi aulæ saturi, rerum actui eximi velint, functionesque suas deferere, cum nihil minus facere quam istud in animo habeant, nec aliud sit, quam quod Græci accismon vocant: quæ admodum ambitiosi primos in mensa affectant accubitus, tergiuersando. Interim audet quispiam cordatior ijs respondere: Si ita, ut dicitis, animo affecti estis: quomodo quotidie pedatim discedentes inde videmus, quo singultim festinatis? neque paræ animositate repedatis? si non ex animi & vestri, & aulæ sententia servitis, quomodo indies ampliora munera vobis vestrisque impetratis? scilicet hic Regibus labor est, aut ea voluntariorum officialium premuntur inopia, ut multos vos promissis ingentibus precibusque retinere debeant. Credat hoc Iudæus Apella, non ego.

Ne dimittas eam, & custodiet te; dilige eam,
& conseruabit te. *Proverb. 4. v. 6.*

*Torcular specularumque supremus Vinitor addit,
Prospera & aduersa: ut vinea cunctus homo est.
Hac lege aeterna sepi circumdatur instar,
Crimina deuastent ne, fera pessima, eam.*

Anima corpus circumfert, sicut corpus vesti-
menta ijsque vestitur. Et veluti homo si perue-
pres transeat, vestimenta constringit ne vepri-
bus adhæreant. Ita & anima corporis curam
habere debet, ne lasciuiam vel disciplinæ remis-
sione diffuat, aut aliqua peccati spina laceretur. *Macar. hom. 4.*

Idem

Idem hom. 42. Magna, inquit, ingenia sunt
 instar magnarum urbium, sed mœnia non
 habent: mœnia & munitiones animæ est gra-
 tia Dei, quam calide, & assiduis precibus ro-
 gandus est Deus ab ingenua Iuuentute, vt flo-
 rida sepe verecundiæ muniantur. Istud enim
 studiosos rogatos monitosque volumus, ne
 sibi vnquam pudicitiae florem patiantur eripi.
 Fateor equidem grauissimos primæ concupis-
 centiæ motus, acriusque Iuuentutem tentari
 propter inexperientiam, & famem, vt Hiero-
 nymus ait, quam patiuntur virgines, dum fal-
 sa imaginatione sibi persuadent plus in Venere
 esse voluptatis & oblectamenti, nec illadem
 malorum præcogitant quæ turpitudinem hu-
 ius vitij excipiunt. Ne fallamini, ô boni Iu-
 uenes, experientia tentationes non minuit, sed
 adauget: maiusque illius incentiuum primis
 tentationibus. Difficilius lapsis resurgere, si-
 bique deinceps temperare, quam casum præ-
 cauisse. Videte sultis, ne sepem verecundiæ
 patiamini vnquam proculcari, vnicum ætatis
 vestræ ornamentum, ne brutum agmen reli-
 quorum vitiorum in vineam animæ vestræ ir-
 rumpat, & depascatur.

Si fuerint peccata vestra vt coccinum, quasi nix dealbabuntur: & si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt. *Iſa. l. v. 18.*

Hinc oleum ac operam, ludū nam ludis inanem:

Hic nulla fiet candidus arte Melan.

Istud sed lacryma, coruo sis nigrior ipso.

Contriti ex imo pectoris efficiunt.

Credenda est præcipue peccatorum remissio, quia hoc vnum remedium est, quod hominum genus à sententiâ perpetuę mortis absoluit. Ideo immaculatus occisus est agnus, vt eius cruore humani generis macula tergeretur. Quando autem tergitur nisi quando fletur? lacrymas siquidē Petri lego, satisfactionē non lego. *Aug.*

Hic quærat aliquis cum Ieremia cap. 13. An non Æthiops possit mutare pellem suā, aut Pardus varietates suas? respondemus ad mentem Prophætæ non magis posse, quam ut peccator bene faciat, cum assueuerit facere male, peccatisque peccata cumulare. Id ipsum tamen posse Deum, atque etiam de facto ex pura puta sua misericordia infundere peccatoribus gratiam, ut Saulo, Petro, Magdalenæ, qua conterantur, atque in lacrymas dissoluantur: quo viuifico liquore omnes prioris vitæ sordes abstergant; ita ut eis candor carnis puerilis in anima redeat, veluti Naamo Syro in corpore. Lacrymæ siquidem poenitentium, inquit Bernardus, pro baptismo apud Deum reputantur. Et si tempore Elisæi lignum quod natura leue, missum in aquam extulit ferrum, natura graue: quanto magis dominus mittet hunc Spiritum suum leuem, subtilem, bonum & cælestem, quo animam profundis aquis nequitiae demersam extollat, eleuet, ac euolare faciat ad alta cælorum; & transmutabit & conuertet eam à sua natura: ita argumentatur,

Macarius senior Ægyptius, hom. 44.

Amicus fidelis, protectio fortis: qui autem inuenit illum, inuenit thesaurum. *Ecclis. 9. v. 14.*

Ætate hac, tritoque habitu signatur, amico

Qui veteri fidus semper amicus erit.

Cætera sex verbis te muta docebit Imago:

Ecqua sint vera symbola amicitia.

Inscriptum Albo Nob. D. Ioannis van den
Hecke, Patricij Bruxell.

Nunquam verus amor fuerat, qui desijt unquã

Perpetuus veri, finis, amoris, amor.

Mores

Mores amici noueris non oderis.

A Micitiæ maiorem vim & connexionem esse quam sanguinis probat Val. Max. primò quidem, quia consanguinitatem nasci sors facit, amicitiam vero vniuscuiusque solido iudicio incoacta voluntas contrahit. Deinde quia inter consanguineos dissensio esse potest ratione iustitiæ, inter amicos non potest sine nota leuitatis. Cum enim deserta sit futura vita hominis nullius amicitie cincta præsidio, tam necessarium subsidium temere assumi non debet: semel autem rite apprehensum sperni non conuenit.

At quæ veræ amicitie indicia? Ecclesiasticus cap. 6. illa exhibet: nos emblemata dumtaxat illustrabimus. Primo vt nullo veterescat casu aut tempore, sed perpetuo recens floridaque perduret: à lanugine scilicet ad canos: constans in aduersis quæ voce hiemis exprimuntur; læta æstate prosperitatis: vt quemcunque habuerint negotia amici exitum, eundem tuis esse statuas. Ne illi obseratae arcæ, ne clausa mens; ne corpus ad laborem tardum e-langueat, etiamsi ille procul abfuerit. Porro, veluti amico in vita fruius es; ita mortuo benefacias cum possis omittere. Postremo vt sint sibi mutuo solatio, vt alter in alterius sinum quidquid voluerit effundat, nec discingatur: vt liceat irasci interdum, & iocari, nec necesse sit eluctantes animi impetus coercere.

IN

Vult & non vult piger : anima autem operantium impinguabitur. *Prova. 13. v. 4.*

*Virtus & vitium rixantum schemate ludunt,
Dormit ubi emensus Clauiger orbis iter.
Ad se sic placido dum feceris otia somno,
Musa vocat, retinet pigritiesque toro.*

Virtus & vitium.

*Sic cum labore quidpiam recte geris,
Labor recedit, facta rite permanent.
Quod si iocose nequiter quid egeris,
Abit voluptas. turpe factum permanet.
Io Peierius.*

Inge-

Ingenuum adolescentem, quod in multam dormisset diem rogabat quispiam de familia. Ecqui tamdiu in desidii nido atq; otij tabulo manere sustinisset, patientiamque tenere? Respondit dicis causa, id quidem se non facere solitum: at hac vice vigilias inter somnumque audiuisse rixantes duas feminas, accerrimeque contendentes. Alteram suasse, ut strato se proriperet, Musisque operaretur: alteram causatam frigus & laborem, rogasse ut sibi parceret, cutemque curaret molliter. Et dum utriusque orationes bene longas, rationesque in utramque partem, Amice, audio, ecce ut hora ruit.

Atque utinam! non plures adolescentes quotidie pro eiusmodi tribunali sedeant, qui optimum vitæ tempus per torporem & socordiam sibi efflui sinunt. Quibus ex merito quispiam occinat illud Ovidij:

*Stulte, quid est somnus gelida nisi mortis imago?
Longa quiescendi tempora fata dabunt.*

Dum ætas, parentes, valetudo, tempus sinunt, sedulo tibi compara præsidia doctrinæ: operi manum admoue. Nihilquam carò constitit iudicium Paridi, totique Troianæ Reipublicæ, qui feminas de forma decertantes diutius quam par erat audire sustinuit.

— Neque est quisquam
 Quem non in aliqua re videre Suffenum
 Fossis. Catullus.

*Nato, quem tenere constringit simia mater,
 Tam turpi quidquam turpius esse potest?
 Heu! sic nostra placent, auersa Pallade, nobis,
 Quæq; trium Charitum nulla probare queat.
 Sancti viri ut humilitatis in se virtutem cu-
 stodiant, cum quædam mirabiliter sciunt, istud
 ante mentis oculos student reuocare quod ne-
 sciunt. Greg. hom. 7. in Euang.
 Quantum est quod nescimus! Heinsius.
 Huic*

Hic vitio vel maxime obnoxij sumus
 qui publice scribimus. Si vituperamur:
 perturbamur, querulamur, aut tacite ingemif-
 cimus quasi graui affecti iniuria citra culpam.
 Sin falso laudamur: animos sumimus tamquā
 re præclare gesta; cum tamen sæpe sæpius non
 excludamus nisi partū Simicum, quāuis haud
 exiguo labore, vigilijsque constiterit. Adeo ali-
 quammulti aliquid Suffeni habemus, proni
 propria admirari, aliena carpere, quod, vt ve-
 tus habet parœmia, suis cuique crepitus bene
 oleat. Cum interim, vt res humanæ sunt ex di-
 menso, quæ nobis placent, eruditis displiceāt,
 quibus largior domi suppetit doctrinæ supel-
 lex. Et hinc tot libri, veluti liberi, suos ante pa-
 rentes occidunt, æternaque obliuione tumu-
 lantur. Quia pleraque eorum, quæ velut in tu-
 multu vel naufragio scribimus, breui contem-
 tus interliniit. Idq; culpa & vitio nostro, qui gra-
 tiam aucupamur à quolibet tamquā luculen-
 tum studiorum præmium, nec à posteris me-
 moriam perpetuam claramque studemus e-
 mereri: malumusque in præsentiarum placere
 Mercurio nundinatori, quam Saturno perpe-
 tuatori. Quam verò elleboro digni, qui cum
 ingentia volumina nō tam condiderint, quàm
 exscripserint, se promeritos nomen classici
 Auctoris arbitrantur: præstantiamque operis
 ex mole æstimant.

72 IN EOS QUI FORIS EMISSITIIS SYNT
OCVLIS, DOMI CÆCI.

— *Suus cuique attributus est error:
Sed non videmus mantica quod in tergo est.*
Catullus.

*Omnia cum videat pra se, quod tergore gestat
Haud potis infame est, cernere Mopsus onus.
Quidquid delinquunt alij Cēsores carpim⁹, ipsi in
Nos faciles, veluti crimine vita vacet.
Nulli magis deridiculi videntur, quam qui in
aliena vitia semper inquirunt, iocantur & car-
punt: propria quibus abundant ne vident qui-
dem per somnium, nedum emendant: mon-
stra nullis à vitio redempta virtutibus.*

Vi-

ECquænam Regis Ægyptij, alias statici hominis, infania; vt, cum aquis iam immerfus, & tantum-non sepultus cum toto exercitu, diceret: fugiamus Israëllem, dominus enim pugnat pro eis contra nos? numquid istud dictum oportuit in Ægypto, cum adhuc plagis, ijsque grauiſſimis exerceretur? Tunc tempus erat fugiendi Israëllem, & qui pro eis pugnabat, Dei iram. Maxime ſera temporis in fundo eſt parſimonia.

Similiter quoad vitam ciuilem; nihil apud veros politicos æque in confesso, atque meditata non differendo res præclaras geri. Et nonne Alexander hac ratione rem nomenque Magni adeptus, quod, vt Curtius ſcribit, nihil eorum quæ ſemel animo conceperat, diſtulerit opere adimplere? prouide vt cætera monet Seneca: Occaſione,

dum licet utere:

*Tempus nam tacitum ſubruit, horaque
Semper præterita deterior ſubit.*

In duobus contristatum est cor meum. Vir bellator deficiens per inopiam: & vir sensatus contemptus. *Ecclis. 26. v. 25.*

*Quid vobis cū Asino, petulās atq; improba turba?
Innocuus, patiens, ille labore bonus.*

*Moribus antiquis videant si forte virum quem
Scurra irrisores, ludificare solent.*

Cum quispiam, hōmo triobuli, ingenuum adolescentem per contumeliam vocaret Asinū. Respondit is sine stomacho: Papè, quin tu proprio me compellas nomine: vt qui onus magistri, id est, doctrinam solus sustineam.

Quod

Nihil, inquit Erasmus, suavius quam cum serio aguntur nugæ. Hac suauitate plerique nostrum plecti etiam serio ludimus, cū res magnas tractare videri volumus, eoque omnem operam & industriā conferimus. Quid enim *humana cuncta*, ut cum Lipsio loquar, *nisi fumus, umbra, vanitas, & scena imago, verbo ut absolvam, nihil?* nihil minus nugis. Interim ad seria bona, id est, cælestia & æterna ne leuiter quidem nos reflectimus, quibus solis non theatralis reposita merces, sed solida, numeris omnibus absoluta, ipso summo agonothea Deo. Contra in certamine vitiorum, pro Superi! quantæ æmulationes. Ut is viro probo sit proprior, qui victus arena excesserit.

Monemur hoc iaculatorum quoque schemate, ne imperiti iaculandi certam pecuniā deponamus, incerta spe obtinendi præmij: id est, ne in circo ambitus rem præsentem spei indubiæ postponamus. Alciatus Epistola ad Iouium, cum eum ob repulsam ab Episcopatu Nouocomensi consolaretur, scribit: Qua in re mihi gratulor, quod à Paulo III. me decipi non sum passus, cum me ut scis magnis propositis præmijs Ticino, Ferraria, atque Bononia in urbem accerferet. Tum enim ex Iure meo, magis cautus fui, quam tu ex sapientiæ præceptis prudens Philosophus. Cur enim pro inani aut incerta spe purpuræ, hos tantos primi suggestus honores relinquerem? opimis præsertim firmatos stipendijs.

Nolite confidere in principibus : in filiis hominum in quibus non est salus. *Psal. 145. v. 2.*

Cur tibi tanta tui, miser ô ! fiducia Regis ?

Nitaris, nescis, quam fragili calamo ?

Vt venti ponunt, mutat sic aula fauorem :

Decepto haud modicus, spes tibi fracta, dolor :

Qui vitare studet quidquid offendit, is è vita migret oportet. Quisquis cauere volet, quod fallit, is ex aula excedat necesse.

Quid

Quid aulae fauor nisi confractus calamus,
 & cui inniti stultum sit? testor Seianos,
 Stilicones, Belisarios, Ablauios, Eutropios, &
 nuperos Ancreos, Calderones, Buchinamios.
*Vita hominum scena est lususq; aut ludere disce
 Sepositis curis, aut miseranda feras.*

Quanto securius quisque vitam instituit
 priuatam, atque, vt honestissimum in Repub-
 lica nomen consequatur, istud vita & moribus
 exprimere studet, quod de se quidam ait: Nul-
 lis negotijs ingessi memet, sed praecipue con-
 tinui me ab his, quae sine offensa multorum
 suscipi non poterant. Itaque si iuuandus erit
 amicus, sic illi bene facio, vt hac de causa nul-
 lum pariam mihi inimicum. Et si quid simul-
 tatis ortum fuerit alicunde, aut purgatione le-
 nio, aut officijs extinguo, aut dissimulatione
 patior intermori: A contentione semper ab-
 stineo, quae si inciderit, malo rei quam amici-
 tiae facere iacturam. In ceteris mitigationem quen-
 dam ago, nulli laedo os, arrideo omnibus, sa-
 luto ac resaluto benigniter, nullius animo re-
 pugno, nullius institutum aut factum damno,
 nemini me praefero, patior suum cuique pul-
 chrum esse. Quod taceri velim, nemini credo.
 Aliorum arcana non scrutor, & si quid forte no-
 ui, numquam effutio. De his qui praesentes non
 sunt, aut taceo, aut amice loquor, aut ciuiliter.
 Magna pars simultatum inter homines nascitur
 ex linguae intemperantia. Alienas simulates nec
 excito, nec alo, sed vbi cunq; datur opportuni-
 tas, aut extinguo, aut mitigo.

IN

Similis factus sum pellicano solitudinis; factus sum sicut nicticorax in domicilio.

Psal. 101. v. 7.

Si, miserande, tibi pectus Meranoen flagellat;

Ista quieturi symbola cordis habe,

Cū volucre hac pect' fodica, lacrymasq; profunde;

Vtque ulula obscura lugubre nocte geme.

Ezechias Rex Iuda apud Isaiam dolens & poenitens inquit Deo: recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ. Poenitentia ut plurimum talis, qualis ipse homo: si is adhuc sanus, sana; si infirmus, infirma; si mortuus, fera & mortua.

Comi-

C Ominæus lib. 7. Com. de Carolo Bur-
gundo ait. Cum ad Granfonium, re infe-
liciter gesta, contristatus, in ægritudinem inci-
dit, quæ tanta fuit vt aucta bile & calore natu-
rali cogeretur à vino abstinere, & vti pharma-
cis refrigerantibus. Ea vero tristitia sic deinde
prorsus immutauit eius naturam, vt contraria
essent adhibenda pharmaca, quibus pristino
calori restitueretur. Barbam tunc aiebat pro-
lixam, sed consilio medici detonsa fuit omnis,
& meo quidem iudicio per eum morbum de-
cessit ei mentis plurimum & ingenij. Atque ad-
hunc modum vexantur omnes, qui morbis
nullum inuenire possunt remedium: In primis
autem Principes fastuosi & sublimes.

Verum in eo rerum statu primum est, vt ad
Deū confugiamus, & peccatis veniam depre-
cemur. Fiatq; quantus ille cunq; sit, conscientia
afflictâ cum Dauide, tanquam pellicanus soli-
tudinis, & veluti nicticorax in domicilio, quod
Deus rite inuocatus exhilarat, omnemque a-
nimi pœnitentis caliginem serenat. Alterum
est vt ex amicis, cui plurimum tribuimus, nos
patefaciamus totos: & animi vulnus, quo af-
figimur, denudemus. Nam ad reficiendum a-
nimi vires nihil est efficacius. Huc etiam si la-
bores, & corporis exercitia, & honestæ acce-
dant occupationes, magnum ea res momentū
adfert. Carolus autem longe diuersam rationē
ingressus, in hac animi perturbatione sese ab-
debat, sed non vt David, nec ullius amici leua-
batur oratione, vel consilio.

Ecce facti sunt quasi stipula, ignis combussit eos, non liberabunt animam suam de manu flammæ. *Isaia 47. v. 14.*

Ignis amor, tenebræ cordis sunt, fumus, amātū mō.

Opportuna focis otia ligna ferunt.

Suscitat ad vitā hūc man⁹ utraq; folle maligno,

Dum sedet insano iuncta puella viro.

Cum quidam quereretur apud Comicum, quod sibi amore cor vreretur, Respondit alius, Da illi Cantharum, extingue ignem, si cor vri-
tur, caput ne ardescat. Sed quid amor? otioso-
rum negotium, aridorum flamma.

Paucis

PAUCIS ni fallor versiculis totam amoris
impudici œconomiam depinximus. Nisi
malis audire Senecam in Octauia.

Amor iuuenta gignitur, luxu & otio,

Nutritur inter lata fortuna bona:

Quem si fouere, atque alere desistas, cadit;

Breuique vires perdit extinctus suas.

Interim generosa animi affectio est amor,
& nisi deprauetur, ad virtutem assurgit, & ar-
dua. Hunc tolle, vbi artes? vbi Heroica fa-
cta? vbi legitima matrimonia, propagatio-
que humani generis? At quæ ab impuro tene-
bræ? vt quis, vir alias prudens & cordatus, v-
nius puellæ causa, honorem, opes, negotia
seria, corporis animæque periculum parui fa-
ciat. Prò superi! quam densa nox, vt quis fal-
sa imaginatione putet se ambulare in meri-
die.

Et succensebit quis sequiori sexui, si ob
præstantiam formæ efferatur in superbiam?
cum istud possideat, ob quod viri non memi-
nerint se feminis potiores, omniaque naturæ
fortunæque dona ipsarum substernant arbi-
trio.

— Nullam inuenias qua parcat amanti
Ardeat ipsa licet.

*Si fortuna volet, fies de Rhetore Consul:
Seruus Sceptra dabunt, captiuis fata triumphos.*
Iuuen.

*Terra nimis friget, pluma sternantur Asello:
Ex merito est omni maior honore pecus.
Quos saepe aspicias felici sorte? pudendum
Vix qui onus abscondat aurum. Apollo vale.*
Albertinus hac occasione istud posuit. Quidā
Dux Mediolanensium, gulæ apprimè deditus,
rogabat Archymagirū suum, Ecquodnam be-
neficii genus à se veller? respondit, vt sibi detur
in Aula esse Asino vel fatuo, quod eiusmodi
hominum genus primas fere vbique obtineat.

Sæpe interfui querelis hominum clarorum, neque raro adolescentum, qui cum veræ Sapientiæ ac litteris dedissent operam, Doctorum quoque insignibus donati essent, mirabantur simul atque ad ambitum deuentum esset, nullum istis locum esse. Contra autem alios, non horum modo omnium ignaros, sed & bonæ mentis ac scientiarum illusores, ad supremos dignitatum promoueri gradus. Neque pridem factum, cum præclarus iuuenis ac eruditus, cæterum simplicitatis meræ, & qui asinorum priuilegia (quod soli possunt qui iam vsum Sapientiæ sunt consecuti) nondum fatis didicisset; animo & auribus demissis, vt inique mentis Asellus, cum querela ad me venit. Cui hunc in modum respondi. Multos hactenus de equis, cum ætate nostra, tum superiori, diligenter ac cum laude maxima scripsisse. Sed & priuilegia extare Equitum præclara, huic ordini concessa. Asini prærogatiuas hactenus non esse certas, neque legibus aut iure circumscriptas. Ideoque immensas esse ac prope infinitas. Quæ tu, bone Iuuenis, miraris in Republica, eadem in aulis, eadem in Academijs ac regnis, eadem vbiq; inquam fieri memento. Ac ne locum quidem esse vbi non hoc animal reperitur. Cõtra qui illi adstabat vmbra, lepide illud Virgilianum alio sensu vsurpabat, ergo *Mopso Nisa datur, quid non speremus amantes?* Video seruos in equis, Principes ambulantes super terram quasi seruos. Ier. 14. v. 6. *Onagri steterunt in rupibus, traxerunt ventum quasi dracones.*

— *Quis virtutem amplectitur ipsam?*
Premia si tollas? Iuven.

Aurea, miles, habet deuicta premia classis:

Inferior meritis illa corona tuis.

Nemo etenim sacram conscendit Honoris ad adē;

Quem non detinuit cura laborque prius.

Istud nec sacra abnuunt litteræ; Apostolus:
siquidem ait. 2. Timoth. 2. v. 5. qui certat non

coronatur, nisi legitime certauerit. Namque

Mandere qui panem iubet in sudore diurnum,

Non dabit aternas absque labore dapes.

Ædem

Adem Honore tradunt Romæ olim ita
 exædificatam, ut adiri nisi per illam La-
 boris posset : quod dii non aliter quam labore
 dicerentur honores vendere. Neque milites
 ulla donabantur corona, nisi qui fortiter agen-
 do illam promeruissent, vel ob servatum ciuē,
 captam urbem, aut liberatam, classem expu-
 gnatam &c. De quibus alij. Haud secus stu-
 dioſa Iuuentus existimare debet fieri in arena
 litteraria : neminem in Ecclesia aut Republica
 fore magnum nisi qui iuxta Horatium,

Multa tulit, fecitque puer, sudavit & alſit.

Et sane honestissima virtutis & eruditionis
 præmia: illorum namque præsidio non vnus à
 scholis ad aulam transijt, è cathedra ad supre-
 mum dignitatis apicem, à pileo ad triplicem
 coronam. Quo minime pertingunt qui nihil
 nisi vulgare moliuntur, neque melioris famæ
 rationem habent : quibus dumtaxat

Lucrando de pane loqui doctrina vocatur.

—— *Neque enim concludere versum*

Duxeris esse satis. Dicas hunc esse Poëtam,

Ingenium cui sit, cui mens diuinior, atque os

Magna sonaturum, des nominis huius honorē.

Ut est apud Horatium. Quodque de cæteris
 facultatibus intellige. Multoque gloriosius,
 hac ratione dignitates & honores promeruisse
 citra adeptionem, quā sine meritis eos adijſſe.

Filij hominum, dentes eorum arma & sagittæ, & lingua eorum gladius acutus. Ps. 56. v. 5.

Improbis unisono trinum convertit in usum

DetraCTOR linguae spicula dira sua.

Absentem primo inuadit, gaudetque nocere

Mox auditori, nec minus ipse sibi.

Exemplum huius assignat Augustinus in Psal. 49. Frater aduersus fratrem detrahit v. g. cum firmus & doctus detrahit fratri suo bene docti. Est autem alius infirmus : aduersus hunc ponit scandalum huic detrahendo. Etenim cum detrahitur bonis ab his qui videntur alicuius momenti, in scandalum cadunt infirmi.

ZEuxis Heracliotes cum pinxisset Helenam, magnum ex eo opere quæstum fecit. Neque enim gratis, neque quemuis obuium libere ad eam contemplandum admittebat, sed primum oportebat certam pecuniæ summam annumerare, deinde potestas videnti fiebat. Quoniam igitur lucrum ex hac pictura faceret Heracliotes, Græci qui eo seculo viuebant, Helenam vocabant scortum, licet ipsa quæ viuebat Helena, mulier esset fortassis continens & pudica. Ita plerumque iniquissimi detractores famæ alienæ, eos quibus maledicentia sua nocere student, non prius verbis depingunt, aut contemplandos prostituunt, quam deposita mercede prauæ voluptatis, quod eos mentientes libenter sis auditurus, fidemque dictis adhibiturus. Et hoc pacto efficiunt vt femina sæpe honesta male ab incontinentia audiat, vir fortis & honestus à superbia, prudens à pertinacia, doctus ab ignorantia, pius ab hypocrisi.

94 IN PASTOREM ANIMARVM NOSTRARVM.

Ego vitam æternam do eis : & non peribunt
in eternum, & non rapiet eas quisquam de ma-
nu mea, *inquit ille. Ioan. 10. v. 28.*

*Te licet annosus morsu deceperit anguis,
Inque Leonis adhuc viscera viuus eas.
Si, veluti pedibus, tendas ad sidera votis:
Eripere est Pastor faucibus ille potens.*

Imprudenter quid carò emitur, si pari cura
non custodiatur. Quod vero poterat maius
pretium deponi peccatoribus redimendis san-
guine Filij Dei? non igitur ille, quia prudentis-
simus, facile patietur sibi perire, quod tanti
emit. Merces siquidem mortis Christi, Salus
est hominum.

Pes

PEs animæ, inquit Augustinus, recte intelligitur amor. Illô enim mouetur ad locum quò tendit. Locus autem animæ non in spatio est quod forma occupat corporis, sed in delectatione, quo se peruenisse per amorem lætatur. Vnde licet miser peccator, à Leone infernali quasi deuoratus, omni spe salutis excidisse videatur: si tamen adhuc ad verum & vnicum animarumstrarum Pastorem votis pijsque desiderijs aspiret, auresq; in gubus, vbi Reges habere dicuntur, retineat, quibus vocantem Pastorem agnoscat, tantæ vires clemētiæque nostri Dauidis, vt oues suas è Leonis faucibus eripiat, pristinaque incolumitati restituat. Vnde Augustinus, Tibi Deus meus quotidie confitetur conscientia mea, spe misericordiæ tuæ securior, quam innocentia sua. Et, si nos Deus patiatur occidi inimicos, quem faciat amicum? Dauid de seipso è faucibus peccati erepto: *Misit Deus misericordiam suā, & veritatem suam; & eripuit animam meam de medio catulorum Leonum.* Seneca.

Pars sanitatis, velle sanari. fuit:

Nam sera nunquam est ad bonos mores via.

Iuvenile vitium est regere non posse impetum.
Seneca.

*Iustitia, Prudentia & Experientia, currum
Ritè, licet vetula tardigradaque, trahant.
Nulli non prodest hanc continuisse quadrigam:
Semper non magna maxima lucra mora.*

Submerguntur plerumque aquis propriæ
confusionis, seræque pœnitentiæ, qui cum
Phaëronte non bene aurigantur Iustitiæ & Ra-
tionis currum.

Cum vita humana nihil sit pretiosius, nulla in re euidentiore præcipitatur damno, quam cum de hominis vita statuitur. Hinc moderati Principes, quamuis quis iuste damnatus esset ad mortem subeundam, tamen adhuc aliquot horis vel diebus executionem distulerunt, si forte tempori quidpiam prodiret, quod è reorum defensione foret. Quam luctuosa & acerba nimium acceleratæ punitio- nis exempla legimus, cum post mortem, accusati prius deprehenditur innocentia. Vide si vacat eiusmodi singulare apud Hoyerum in Historijs Tragicis, *Genouefa*. Quam difficile sit aliorum iudicem agere docet Tertullianus lib. de Carne Christi cap. 6. Vbi insinuat ideo tam diu delatam esse incarnationem Filij Dei, ut ipse sæpius cum hominibus antea loquendo & tractando quasi experimentum caperet, quomodo homo tandem esset iudicandus. Qui iam tunc, inquit, & alloqui, & liberare, & iudicare humanum genus addiscebat in carnis habitu non natæ.

Virgilius illud officio Iudicis adnumerat, ut
*Quæstor Minos moueat urnam: ipse silentium
 Conciliumque vocet, vitasq; & crimina discat.*

Ex æquo Seneca:

Si iudicas, cognosce: si regnas, iube.

Intolerabilius nihil est quam femina Dives.
Iuuen.

*Quo tua mens? sauos curru iunxisse Leones?
Sexu conueniunt mitia cuncta tuo.
Ast à diuitijs & honore ferocia venit:
Qualibet & formâ virgo superba suâ.*
Iuuenalis.

*Malo Venusinam quam te, Cornelia, Mater
Gracchorum, si cum magnis virtutibus affers
Grande superciliû, & numeras cû dote triûphos.*
Quod

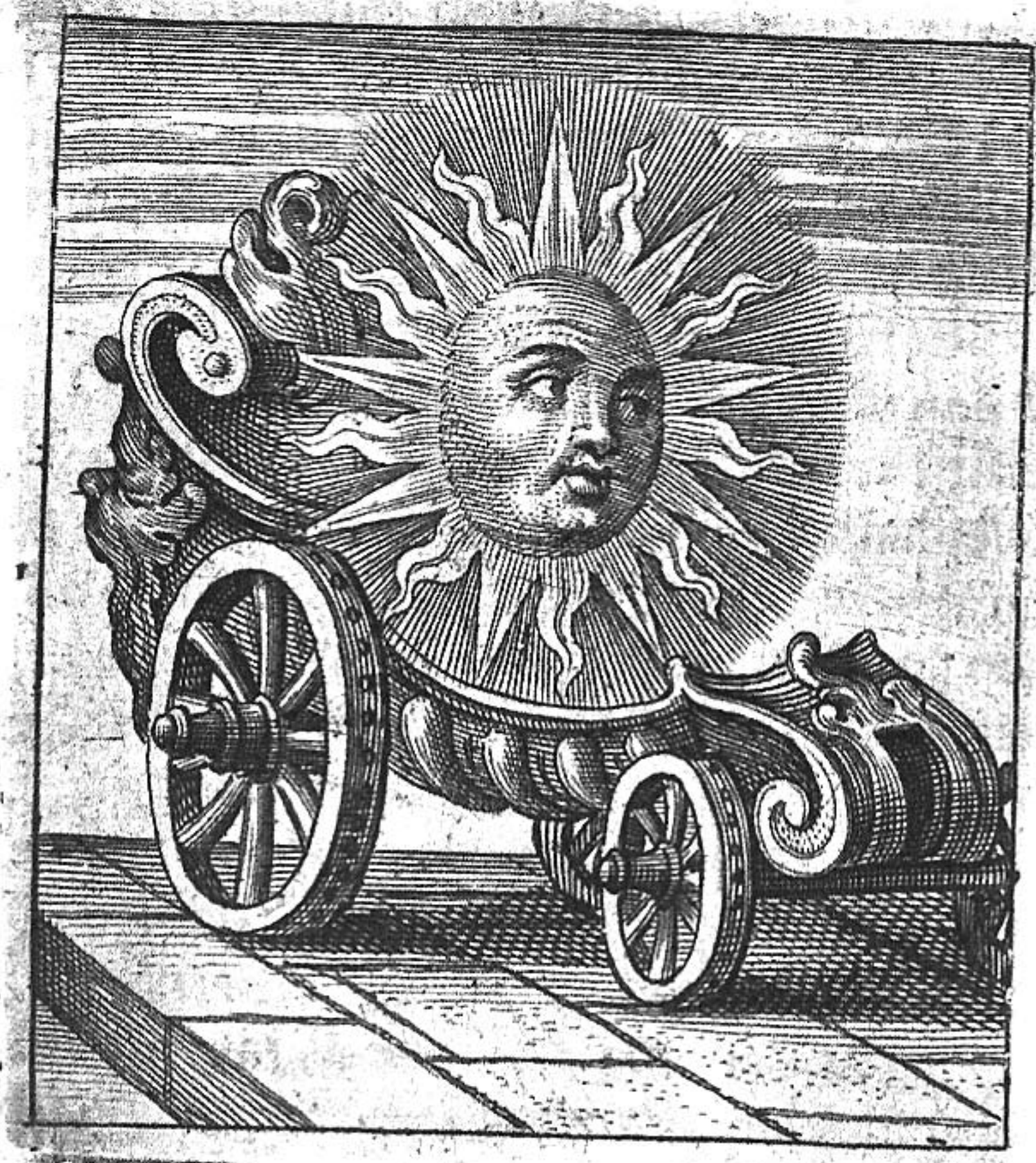
Quod Heroicis ingenijs est attrabilis, id sequiori sexui est suus mundus, honor, diuitiæ: vimque quandam imaginatiuam generant, qua mulier, alias quasi mollier Varro-
 roni dicta, extra se rapitur, ferociaque Leoni similis euadit. Et hanc mentis elationem viri adaugent, dum spe potiundæ voluptatis se sua-
 que illi vltro substernunt. Quis etiam aliquan-
 do non vidit domi modeste ornatas se conti-
 nuisse, at aureis phaleris indutas foris, instar
 Bucephali, non admisisse nisi Alexandros? Vt
 non alia de causa existimem Regiam Vasthi
 adeo præfractam & proteruam extitisse erga
 maritum, quam quod ornatu regio superbiens,
 inter feminas veluti stellas Luna minores, emi-
 neret. An etiam ab ornatu, & copia tot gra-
 tiarum fuisse dicam, quod Eua, conditionis
 suæ oblita, diuinitatem affectauit? profecto id
 mihi persuadet tanta sui fiducia, tam proiecta
 Virginis audacia, vt cum serpente sola collo-
 qui sustineret.

*Nil non permittit mulier sibi, turpe putat nil,
 Cum virides gemmas collo circumdedit, & cū
 Auribus extensis magnos commisit elenchos.*

At ne in sequiorem sexum videamur aspe-
 riores: Pauonem & Sceptrum cogitatu remo-
 ue, & agnosces hic matrem, cuius currus, vt
 Cybeles siue Matris Deum, a Leonibus trahi-
 tur, quod materna pietas omnia possit supe-
 rare.

100 IN SPEM FALSAM LONGIORIS VITÆ.

Immortalia ne speres, monet ANNVS, & almm
Quæ rapit hora DIEM. Horatius.

Quadrirotam, radijs frontem velatus acutis
Phœbus agit currum, tempora certa notans.
Nosq; monet spatio vertentis, candidus, anni,
Quam vita humanae tempus & hora brevis.
Nihil longum est quod finem haber: & omnes
retro temporum series transacta non prodest,
nisi bonorum operum sibi viaticum præpara-
rit, quæ semper ad futura, imo ad æterna respi-
ciunt, & nullis terminis coarctantur. Omnia
ortu occidunt, & aucta senescunt.

Hier. in Epist.

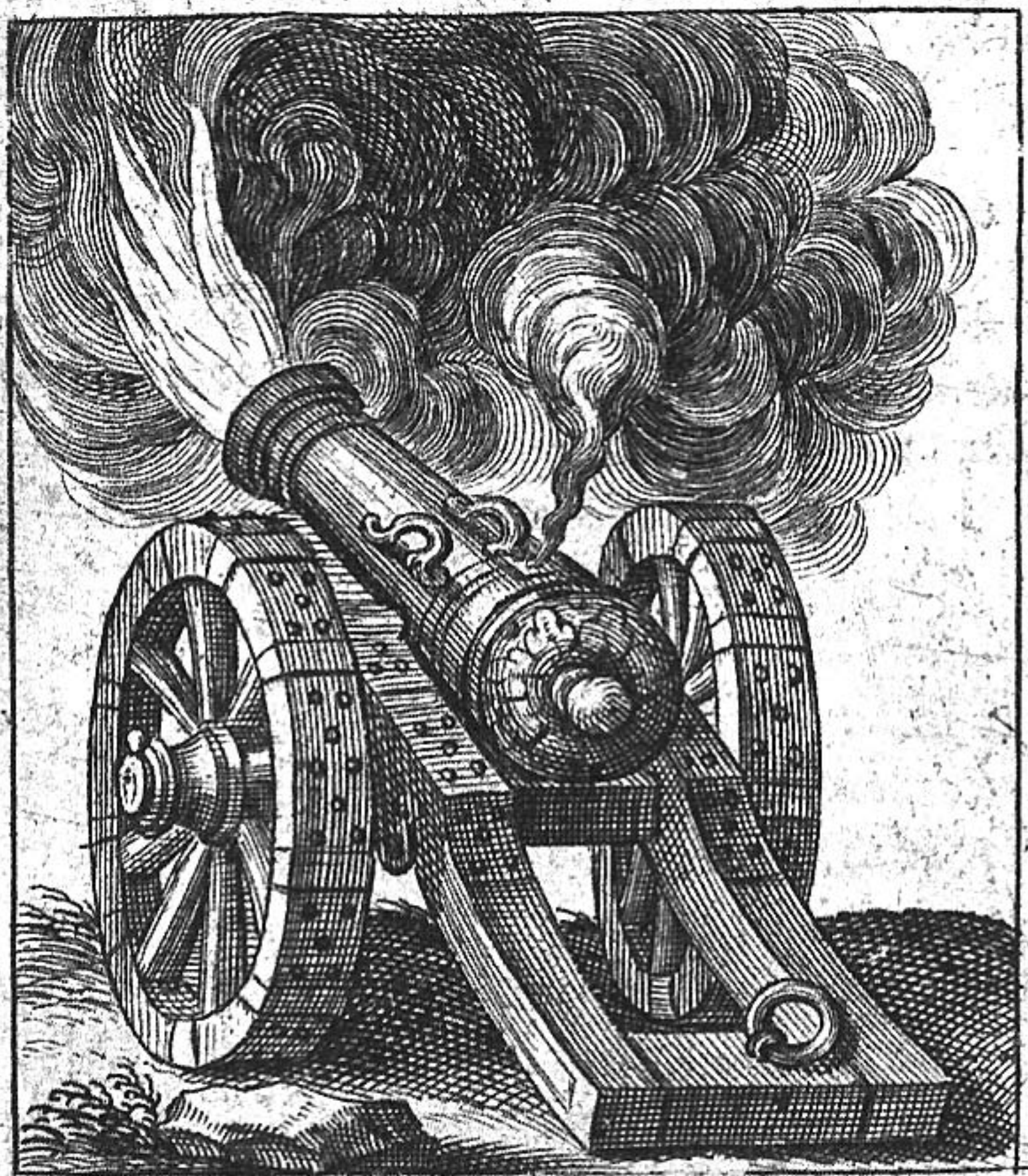
Poëtæ

POëtae in fingendo Solis curru alijsque eo
spectantibus ingeniosissimi, quatuor illi
rotas tribuunt, totidemque equos, quo qua-
tuor anni designent tempora: illaque cum
quatuor vitæ humanæ ætatibus conferunt.
Ovidius Metam. 15.

*Quid; non in species succedere quatuor annum
Aspicias, ætatis peragentem imitamina nostra?
Nam tener & lactens, puerique similimus auro
Vere nouo est: tunc herba recens & roboris expers
Turget & insolida est, & spe delectat agrestes,
Omnia tunc florent, florumq; coloribus almus
Ludit ager, neq; adhuc viri⁹ in frödibus vlla est.
Transit in Æstatem post Ver, robustior annus
Fitque valens Iuuenis: neq; enim robustior ætas
Vlla, nec vberior, nec qua magis ardeat vlla est.
Excipit Autumnus, posito feruore Iuuenta,
Maturus, mitisq; inter iuuenemq; senemque
Temperie medius, sparsus quoque tempora canis.
Inde senilis Hiems tremulo venit horrida passu:
Aut spoliata suos, aut quos habet alba capillos.*

Sic seres habet: totius vitæ nostræ decur-
sus, vnus, sed paulo longior, dumtaxat annus.
Quid annus? dies vnus, qui ortu suo pueritiam,
meridie iuuentutem, inclinatione senectu-
tem, occasu decrepitam ætatem designat, ab-
cessu suo mortem, iuxta dictum Horatij supra.

Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum: sed qui facit voluntatem patris mei. *Matth. 7. v. 21.*

*Horrisono tonet hac mauortia machina bombo,
Non nisi feta tamen mœnia. glande, quatit.*

Calum non verbis, hic murus ahenus esto,

Posse capi: accedat vita necesse bona.

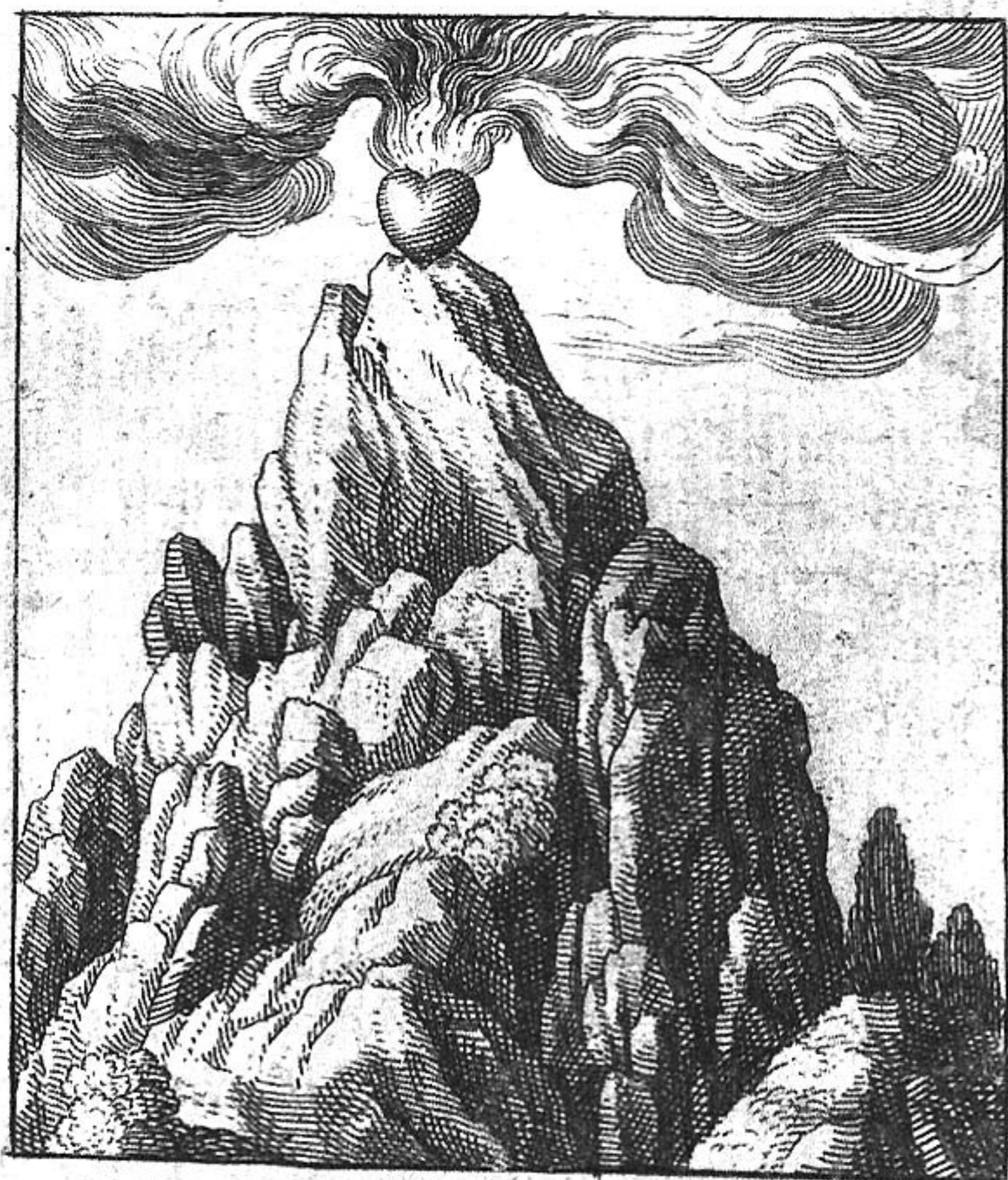
Quid prodest Christianum se respondere verbis, & factis negare, dum corruptus est mente & spiritu? cordis sono, non labiorum boatu quatiendus vrbis cælestis murus. *August.*

Optimo

Optimo quidem nonnulli privati in Rem-
publicam sunt animo : deliberant, sta-
tuunt, consulunt, præcauent, hortantur, deter-
rent, anguntur non secus atque si sua res agere-
tur, meritoque illud Comici vsurparint, cui to-
ta theatra Romæ olim applauserunt : *Hemo
sum, & nihil humani à me alienum puto*, id est,
quia Ciuili sum societate cæteris coniunctus,
arbitror omnia Ciuium non secus ad me perti-
nere, quam quæ mihi maxime propria. Quæ
verba nisi ita explicentur, non tantum argutiæ,
aut venustatis habent, vt ijs tantopere debue-
rit commoueri populus Romanus. Boant, in-
quam, illi Curiones privati, & ingenti verbo-
rum strepitu quasi tonant: sed cum publica de-
sit functio & authoritas, quidquid querulan-
tur & vociferant, casto ictu fertur in aures po-
puli, nec vltra quidpiam eò vox delata efficit,
nisi quod

Maxima de nihilo rexitur historia.

Amor meus, pondus meum : illò feror quocun-
que feror. *August.*

*Cor molle est teneri sedes & regia Amoris,
Quocunque, hoc solitum tendere, pergit amor.
Sin terris maior : suprema cacumina petra
Cor ardens scandit, perfruiturque Deo.
Veluti volucris quæ in altum volauerit, secura
est, aucupes aut nocentes bestias nihil me-
tuens ; quia cum supra sit, omnes habet risui :
sic anima alas spiritus adepta, ac in sublimes
cæli partes euolans, cum sit excelsior omni-
bus, terrena despicit, omnia deridet.*

Macarius hom. 30.

De

DE nulla hominis parte, atque de corde, Deum inter Diabolumque æque certum est, si ita loqui liceat. Ille seuerissima lege edicit, vt eum toto corde diligamus: Iste omnibus machinis illud ad se pertrahere nititur. Ratio, quia à corde principium non tantum vitæ, sed etiam bonæ, siue malæ. Affectus vero cordis siue animi sunt illius quasi pedes, quibus ferimur quocumque libeat tendere. Vnde cum Amor terrena hæc & peritura despicens & proculcans, ad sublimitatem rerum Diuinarum per cōtemplationem se erigit: Cor humanum in altissima & inaccessibili petra cōstituitur, ibique ardore ignis Diuini conflagrans, veluti Phoenix, renascitur ex suis cineribus in vitam æternam.

*Tolle caput corui, nec-ouis-non, viscera cerui:
Hæc offer Christo. Sathannas procul inde face scat.*

E S

E S

Et ferrum & ignis saepe medicina loco est.
Seneca.

Ecce canis lateri lethalis inhaeret arundo :
Mittentis culpat nec tamen ille manum.
Si demissa cutem calo quoque spicula stringant :
Numquam accusamus, qui iacet illa, Deum.
Facere potest aliquid Deus, ut tu nescias,
quare faciat: inique tamen facere non potest,
apud quem non est iniquitas. Aug. in Psal. 61.

Natura

Natura etiam in brutis & inanimatis adeo
fecunda & facunda, vt quam plurima
nos docere queat, dummodo industrium & at-
tentum nacta fuerit contemplatorem. Vnde
Hebræus Sapiens pigrum ad formicam able-
gat, quo discat illius exemplo, prospicere sibi
æstate, vnde hieme viuatur. Canis id quod di-
ximus nos docet: vt si cum lobo exerceamur
huius mundi aduersis, quamuis ingemisca-
mus, lacrymæque voluantur inanes, quod hu-
manæ imbecillitatis indicium: numquam ta-
men ponamus os nostrum in cælum, aut Deo
refractarie obluçtemur, vel de illius bonitate
secus quam par est sentiamus, cuius iudicia,
nobis licet incognita, vera, iustificata in se-
metipsa. Quique tam immensæ & omnipo-
tentissimæ est benignitatis, vt nulla mala esse
soleat permittere, quin nouerit inde maius bo-
num elicere. Namque

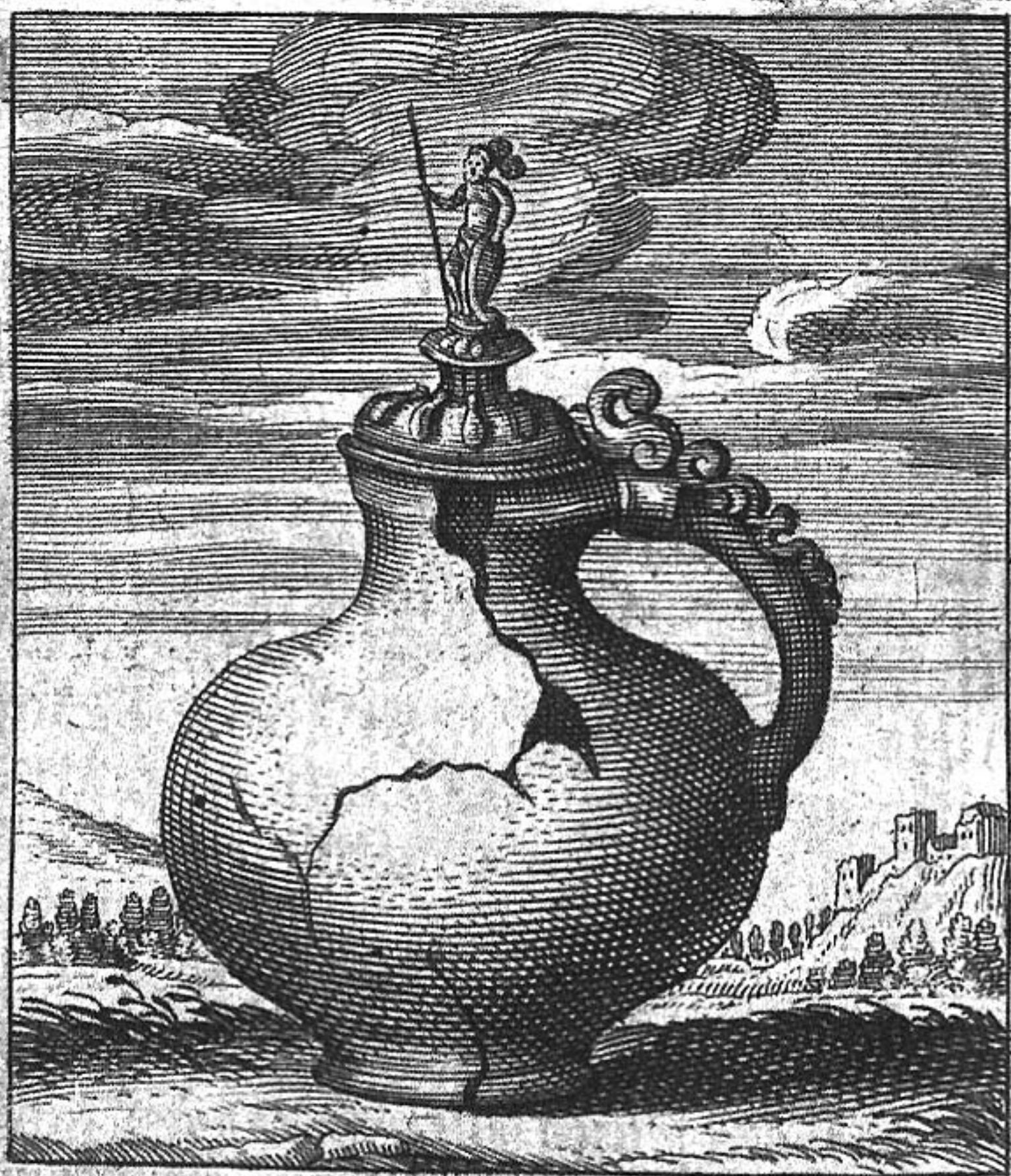
Imperia tolle dura, quid virtus erit?

Cras melius fortassis erit, confide, Manuti,

Et quandoq; pluit Deus, & quandoq; serenat.

Sic Auus nepotem in aduersis Venetijs
solabatur.

*Ego esse quidquam sceptrum, nisi vano putem
Fulgore rectum nomen? hoc rapiet brevis
Casus. Seneca.*

*Aspice humū, hinc vinis condendis pocula sunt;
Calata hac licet, & fulva metalla tegant.
Aspice humū, hac omnes una processimus aluo;
Qualibet exornent nomina, terra sumus.*

De eodem cuncti facti sumus luto, eisdem cō-
pacti exordijs: in serico, & in pannis eadem
mors dominatur: nec Regum purpuras timet,
nec mendicantium spernit squalorem. Hieron.
Quid

Quid Regio nomine excellentius præstans-
 tiusue, attamen vt cæteri mortales, teste
 ipso Salomone Regum felicissimo, eadem lege nascuntur Reges & occidunt. *Vnus introitus est omnibus ad vitam, & similis exitus.*
 Tempus cuique nostrum proximum est, inquit Augustinus serm. i. de verbis Dom. quia mortales sumus. Inter casus ambulamus. Si vitrei essemus, minus casus timeremus. Quid fragilius vase vitreo? & tamen feruatur & durat per secula. Etsi enim casus illi timetur, sed non febris aut senectus. Nos ergo fragiliores & infirmiores sumus. Licet enim casus non accedant, tempus ambulat. Vitat homo ictum, numquid potest exitum? vitat quæ extrinsecus veniunt: numquid quod intus nascitur, pericitur? certe mors in olla humi siue humanitatis nostræ.

Problema de morte.

*Omnia sana rapit mors: vllam nec tamen illa
 Ad restitutionem*

*Cogitur. Haud mirum: numquid confessa petiuit
 Furti absolutionem.*

HO IN EOS QUI DICUNT ET NON FACIUNT.
Cœpit Iesus facere & docere. Act. I. v. 1.

*Ære cedere viros, Martemque accendere cantus,
Sufficit haud unus, cornua bina sonent.
Non satis est verbo praeas, exempla sequantur:
Prævia plus aliquid facta monentis habent.*

Monendi munus hi recte obierint, quibus
ambitio, furor, atque in primis obrectandi
studium, ac fastus absumunt.

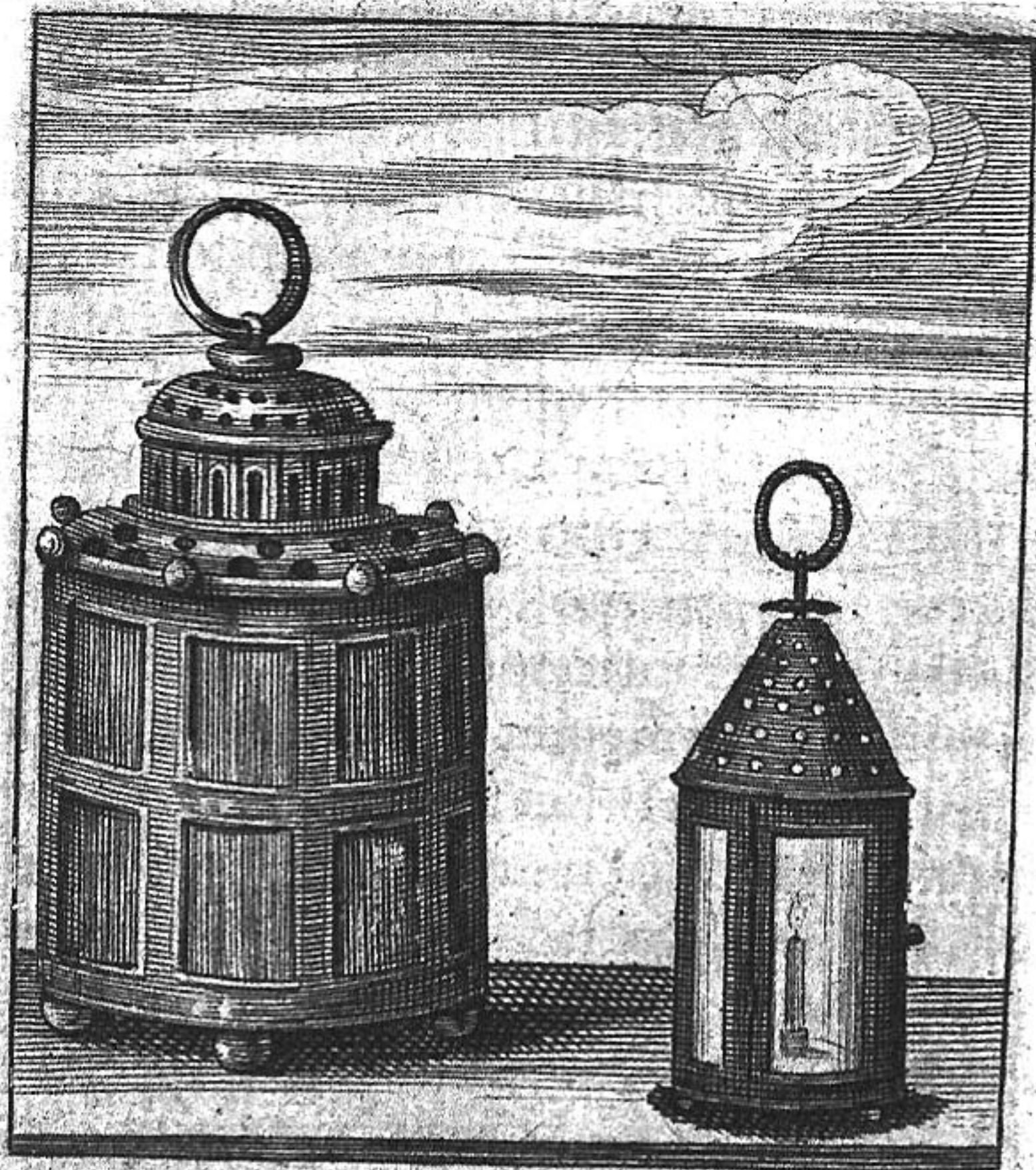
Omnino

Omnino optandum foret, quibus à Propheta dictum est, *Quasi tuba exalta vocem tuam*, vt simul alteram boni operis infunderent. Quod cum sæpe fecus accidat, vel vna doctrinæ tubâ nos animari conuenit ad vitam recte honesteque instituendam. Quia, vt Augustinus, vox Dei quolibet organo sonans, tamen vox Dei est. Statuendumque de eiusmodi buccinatoribus, quod Cicero de Philosophis 2. Tusc. Quotusquisque Philosophorum inuenitur qui sit ita moratus, ita animo ac vita constitutus vt ratio postulat? qui disciplinam suam, non ostentationem scientiæ, sed legem vitæ putet? obtemperet ipse sibi, & decretis suis pareat? videre licet alios tanta leuitate & iactatione, ijs vt fuerit non didicisse melius &c.

Per hosce Tubicines coniuges quoque intellige: quorum si alter, quoties delinquant liberi, semper silentium teneat, conuiueatque; etiam si alter ad Catonis regulam familiam instituat, numquam suos ad frugem educabunt bonam. Nihil Filius in Patre videat, quod si fecerit peccet. Filia Matris nutum habeat pro imperio. Non est parui apud Deum meriti bene Filios educasse.

Hieron.

Vt Sol oculorum, ita Sapientia est lumen
cordis humani. *August.*

*Vt noctem pellas grandis sine luce lucerna
Nil iuuat : hac prestat lucida, mole minor.
Consorte quæris thalami & lucis Sapientia egentem
Ne cape, sint quamuis cætera magna satis.*

Domus & diuitiæ dantur à parentibus, à
Domino autem proprie vxor prudens.

Proverb. 19. v. 14.

Cum

pestiua feminæ gula disrupto, momento temporis totum quantus quantus est peruasisse orbem: ut nec pilus vnus, non vnus acinus, non acus punctum extra illius dominatus sint fines.

Admonetur hic Iuuentus non facile se dare in mortis discrimina: illicitas Diuinis humanisque legibus duellationes subterfugere: crapulam immoderatamque Venerem detestari. Quibus pro nimisquam multi immatura & procurata sibi morte occidunt, impensas & spem parentum frustrantur, summoque consanguineos mœrore conficiunt. Hoc tamen Magnatibus similes, de quibus Iuuenalis:

*Ad generum Cereris sine cade & sanguine pauci
Descendunt Reges, & sicca morte tyranni.*

Tolerabilis est mors senum, mors adulta & matura, cum corpus suapte sponte in primogenium puluerem resoluitur, animaque domum vetustate collapsam deserit. At quam luctuosa mors præcipitata, cum per vulnera aut gulam, veluti fenestras, intrat, idque feruidæ ætatis immoderantia & vitio! Cornelius Gallus.

*Omnes est eadem lethi via, non tamen vnus
Est vita cunctis exitijque modus.*

Problema

*Mille via ad mortem diducunt, vnaque vitam:
Mirum qui plures vitæ ineant, quam obeant.*
IOAN.

IOANNISMELITANI
à Corylo
MVSAE ERRANTES.

Beatissimæ Virgini MARIAE à bono successu in
 æde Augustiniana Bruxellæ miraculis ce-
 lebri, cum librum à se com-
 positum offerret.

Cæli solique summa
 A Filio Imperatrix,
 A Filio Patrona,
 Maria Virgo-mater,
 Me cernuè aduolutum
 Aris tuis tuere.
 Et quem dico sacroque
 Læus libensque, libro,
 Ductu tuo inchoato
 Ductu tuo absoluto,
 Concede, Mater, vitam,
 Concede, Virgo, famam.
 Concede Mariani
 Ut nominis sub umbra,
 Contra malignioris
 Linguae venena tutus,
 Dirasque morsiones,
 Huius parens libelli
 Vitam exigat quietam:
 Ac editi laboris
 Successus, unde servas
 Nomen, bonus sequatur.

ILLmo ET REMO DOMINO,
D. GVILIELMO
à BAVARIA,
 PRINCIPATVS STABVLENSIS
 COADIVTORI ADMINISTRATORI,
 Baroni in Hollinghouen , Collegiata-
 rum SS. Petri Iunioris Argentinen. &
 Seuerini Colonien. Præposito , S. Iaco-
 bi de Spada Equiti, Serenissimorum Ele-
 ctorum Colonienſis , & Bauari Respe-
 ctuè ſupremo Camerario, & San-
 ctioris Concilij Præſidi ,
 &c. Mœcenati
 ſuo.

M^{Vſa faue} , exiguo iuuat hic præludere
^{verſu}
*Illi, quem toto ſpiramus pectore amorem
 In BAVAROS, Diuûm genus, æmula cali
 Lumina, qui noſtro rerum potiuntur in Orbe.
 Aſt his præteritis modo Te, Vir maxime, paucis
 Affari liceat; quamuis haud indigus vlla
 Laude ipſe obtineas magna compendia fama.
 Exactus ſiquidem rigida virtutis alumnus,
 Et veluti præſens numen rerum actibus adſtans.
 Ardua præceſſi conamina Principis aulâ*
 Dexter

Dexter obis, fessoque novus succedis Atlanti:
 Sint infra ut meritum calami conamina nostri.
 Sed meminisse potes, magnis Flos addite Iberis.
 Quos gladiata crucis rubea distinguit imago,
 Hausta vel irriguo placuit quia Regibus unda
 Fonte, vel agresti decerptum ex arbore pomum
 Munus nobilitante animo. Superis neque semper
 Taurus inarrato cecidit Dis victima cornu.
 Hinc nisi displiceat facundi carminis usus,
 Efficies, addens animum, maiora canamus;
 Scrinia quæque premunt ausim committere luci.
 Fert animus siquidem patrios pertexere fastos;
 Loffenses Comites, illorum claraque facta
 Eruere è tenebris; doctorum nilque timere
 Crisin, & admissis stadium decurrere habenis.
 Guilielmi hîc referet non unica pagina nomen
 Herois, proprium magnis cui incumbere rebus,
 Et virtute sua geminum penetrare sub axem,
 Non adeo Bauara tantum tibi gloria gentis.
 Consilio firmata tuo quæ Legia nouit,
 Tungrensesque mei gratanter vera fatentur.
 Viue diu felix: nostra. Te stante, virebunt
 Et quas Demra rigat Coryli, fragilesq; Myrica.

Hasselctum, primarium antiquissimi & su-
 premi Comitatus Loffensis oppidum, caput-
 que Campaniæ Leodiensis, sic dictum lingua
 vernacula à Corylo arbore nucifera. Vnde Au-
 ctor progenitoribus Tungrensis oriundus.
 Demra fluuius oppidum interlabitur.

IN CATALOGVM PRÆPOSITORVM
 Illustrissimæ Sodalitatis S. Antonij, in æde
 Augustiniana Bruxellis.

AT vos, Magnanimi, nec inania nomina
 laudis,
 Saluete Heroes : quorum pars maxima pulchrâ
 Oppetijt mortem pro religione Deoque,
 Fida suo Regi, nullis infracta periculis.
 Felices ! quibus ardor inest, & gloria Martis,
 Vnde Duces, dum res trepida, belli que tumultus
 Incumbet, responsa petant, & iura Senatus.
 Vos dudum immensis spectatos Belgica rebus
 Euexit calo, virtusque sacrauit Olympo.
 Armis consilioque potens pars altera restat.
 O numquam hostili pectus concussa timore
 Robora Belgiadum pacis bellique ministri,
 Saluete : Antonio non inficianda Patrono
 Pignora, qui totum solus tremefecit Auernum,
 Inq; fugam vertit, pugna aspirantibus Astris,
 Morborũ omne genus. Rapidi vos fulminis instar
 Hostiles acies quatitis. Prasentibus hostis
 Hactenus intremuit vobis, Galli, Batanique.
 Quin & Religio tantis iam fessa procellis
 Per vos optato sperat succedere portu.
 Vt vigili doctoque ratis commissa magistro
 Et rigidi Borea, & porti secura tumentis,
 Credere se ventis ac magnis fluctibus audet :
 Sic, si fata Deum, vos si fors prospera seruat,
 Belgica constanti obsequio certare parata,
 Belloꝝum metuet nullos interrita casus :

VM
e

ina

brā

ltus

m,

,

star

.

Sed

Sed Martis dare se magnis cita motibus auder.
 Unum istud precor, unanimes modo vivite, donec
 Auspicijs Regis, vestra feliciter hoste
 Edomito dextrā. Belgis & pace reducta,
 Vos Celi Omnipotens suprema in parte locabit
 Indigites inter claros, sanctumque Senatum.

Burgundia queritur Carolum Audacem
 voluisse è Ducatu facere regnum.

EPITAPHIUM.

Carole Dux, sorti nimium confise fauenti.
 Immensaq; tumens spe, heu! quanto corda
 dolore,

Ærumnisque meum fixisti, Carole pectus.

Illa ego Liligero nil concessura Monarcha,

Germanoue Ioui cui Rhenus servit & Ister,

Seu bello, seu diuitijs certare parati.

Illa, cui Artesia famulatur & Hannonis ora,

Matthiaca toto gens formidata profundo,

Et bello fortes Flandri, ditesque Brabantii:

Quā Luxēburgi venerantur, & inclyta Geldri

Terra Ducis, moribundo corpore magna

Reliquias anima servo, longaue piatur

Morte mihi ambitio, postquā me, Carole, sceptrum

Regali ornatum voluisti, quæ Ducis ante

Illustris titulum tenui non inuida Regni.

Heu! mihi fatalis, Superi, mutatio auiti

Nominis illa fuit. Nam Gallica signa per agros

Flandrenses volitare dolens. & fortia Franco

Pectora Belgiadum vidi pauescēta furore.

O utinam! numquam pressisses arua Nouesi,

F

Ac ri-

*Acrique ambitione furens Heluetica numquam
 Robora tentasses; non irrisoribus issem
 Victimam purpureo toties perfusa pudore:
 Atque Italiam morderes fraude peremptus,
 Nuncumque tuum celebrares, Carole, fato.
 * Proditione Campobachij.*

*Lacrymæ in Obitum Admodum Reuerendi
 & Præstantissimi Viri, D. Auberti Miræi,
 Decani Antuerpiensis, & Principi
 Cardinali à Sacris Oratorij.*

Q*uantum ego, Vir magne, heu! in te Re-
 publica quantum
 Perdidit. Heu! studijs quanta ruina meis.
 Cui patrem semper colui, expertusq; Patronum
 Nam certus dubia nauita puppis eras.
 Consilij momenta profundi Ecclesia sensit,
 Obsequium Princeps, Orbis at ingenium.
 Ut proprium Sidus Musis operata Iuuentus,
 Doctorum elegit præsidiumque cohors.
 Hinc, Miræe, solo meritò inclamamus ademptum
 Fundimus & surdo plurima vota polo.
 Te sacra suspirat variarum Historia rerum,
 Lumineque illustris Belgica tota tuo.
 At fuit infirma pro conditione migrandum,
 Frô dolor! & nigra vela videnda ratis.
 Nec tanta integritas potuit properantia fata
 Sistere, nec scita docta tabella manus.
 Na tamen apius eras totum qui Nestora viuens
 Expleres numerum putneris Euboici.*

*Sed fecus est visum Superis: Te nempe beatis
Addere caliculis, perdere me lacrymis:
Cultu, at non doctrina, primus qui inter amicos
Hinc abeuntem excepi ore madente animam.
I felix Tua quo virtus vocat, altaque cali
Latus adi; at luctus sis memor usque mei.*

Venerabili Seni, IOANNI NEPOTIANO strena,
equus cælatus ab Alberto Durerō.

*S*unt qui per celeres, tabulas misere columbas,
Sunt qui per fidos, munera grata, canes.
Arduus à nobis Sōnipes fert usque salutem:
Sed quem Dureri scita manus domuit.
Ille licet brutus, nostram, pater optime, spartam.
Impleat, atque tibi rite precetur, aue.

R. P. MELCHIORI BEIDÆI S. TH. D.
Extructori Templi & Monasterij Augu-
stinianorum, Bruxellis.

In Symbolum ipsius ferro expressum.

F. M. B.

*D*um nuper vestras lustrō accuratius ades,
Exoptans Argi lumina plura mihi.
Vidi illam ingentem templi molem, cui formā
Cedere nil dubitent multa vetusta novā
Tantum ibi splendet lucis puroque nitescit
Aëre, quem nec plebs inficere ima queat.
Quam solido integitur cælatis fornice signis,
(Qualem alibi nusquam Belgica forte videt)
F 2 Tam

Tam bene cum Odais distincta altaria: nullus
Sit magnus licet hic absque decore locus.

Quid frontispicium? qua maiestate coruscat?
Materia ut possit vincier, arte nequit.

Ductilis Ionio consurgit utrimque columna
Ordine, quas variè tania secta tegit,
Ut sileam Zephyros. Huius fastigia Virgo
Successu læto summa tuetur oians.

Ast hinc digrediens veteris peto limina porta,
Ut vidi exclamo: quis Deus urget opus?
Quadrato ex lapide in quadrum substructio nãq;
Assurgit centum longa pedesque decem.
Bis medium duo Clausura tenent, superum arca
librorum,

Imum sed cauea; cetera cellula erunt.
Et quia conspicua est tecto pars illa, cadente
Qua premitur Phœbo, subiacet hortus ei.
Huc refero gressus. Pater at Reuerende notavi
Nominis actutum symbola certa tui,
Symbola qua mōstrent hui⁹ quis culminis auctor,
Ecclesi finem imponere qui potuit.
Symbola qua mecū tacitus dum voluo reuoluo,
Res in contracto si qua latere queat:
Felices dixi, proprio quos donat Iambo
Musa loqui, refugit nostra Thalia sonos.
Tentaui si quid possim fors arte Pelasga,
Græca sed hic omnem Musa negavit opem.
Huc igitur faciles Iambi, quod symbola signent
Arcanum eximij, dicite, sacra Patris.

Felici-

FELICITAS MONASTERI

BRUXELLENSIS erit, quod præsuit hactenus
illi,

Adducta gnarus frenat tenere manu,

FRATER MELCHIOR BEIDAELS. *Studiosa In-*
uentus,

Istud quæ finxit, dicere vera potest.

Reddimus hoc sensu vobis, Pater optime, vestra
Symbola. Nam signis sapius omen inest.

In Effigiem.

D. GOTIFREDI VENDELINI LV-
menarcani, scientia nobiliorum linguarum,
Matheseos, Philosophiæ, Diuini huma-
nique Iuris clarissimi.

Hunc spectas vultum? fari tibi si queat iste,
Iam disces quidquid scibile mundus habet.

P. Melchiori Daëlhemio, Poëtæ,
Alberto Austriaco parentanti.

Docte, tuum celebrat natalem fama, Poëta;
Dum canis Austriaci funera mœsta Ducis.
Cur non te proprio Phœnicis nomine donem,
Qui tam fragrantî nasceris è cinere?

INSCRIPTVM ALBO

Ingenuorum adolescentum, Henrici & Fran-
cisci Loyens, Clarissimi patris
filiorum.

Non iacet in molli veneranda scientia lecto:
At iacet in rigido Seneca, Ciceroneque lecto.

ADMODVM REVERENDO ET CLARISSIMO
D. GODEFRIDO Typoëts
I. C. CANONICO ET OFFICIALI
Iprensi, cum Sacro Presbyteratus Ordine in-
signiretur, hanc ex amœno S. Scripturæ
horto corollam Musæ
texebant.

FLOSCVLVS I.

Caput cum pedibus vorabitis festinanter.
Exodi 12.

*M*ysta, quod hic pariter cali terraq; Creator
Tegmine sub Cereris fugitiua constat, &
omni

*Mensura maior, nec dodrantalis habetur
Iudicio visus, ne longa indagine quare;
At celeri percurrere gradu. sic nempe vorabis
Extremas partes. Medio sed vescere lentè.
Quem recipis, pensa: quali dignaris honore.*

FLOSCVLVS. II.

Erunt duo in carne vna. Ephes. 5.

*Hic quoq; Doctorũ sequimur si scripta virorum,
At sine labe, duos copulat una caro.
Sic vino latices, cera liquefactaque cera
Miscentur: Cereri massula feta sua.
O quam Te memorem viuente talibus escis!
Non te mortalem, sed reor esse Deum.*

FLOSCVLVS III.

Qui manducat meam carnem, & bibit meum
sanguinem, in me manet, & ego in illo.

Ioan. 6.

Nupta Mausolo cineres mariti
Fertur infusus cyathos bibisse.
Vrna vitalis, tumultusque spirans

Coniugis uxor.

Non male halantem, grauis atque busti,
Puluerem Christi, Neomysta, lingis,
Qui tuum uiuo cibatur in Synaxi
Corpore corpus.

FLOSCVLVS IV.

Deus omnia in omnibus. Ephes. 3.

Ad fontem sitiens adit viator,
Pleno gurgite proluitque fauces:
Mox in frigidula quiescit umbra.
Fons adest Tibi, vena gratiarum:
Ergo Cymbia duc capaciora.
Hic vires repara labore fractas,
Hoc ex fonte Fides cape scit haustus:
Hic fons Spem rigat, atque Charitatem.

FLOSCVLVS V.

Ego dixi, dijestis. Psal. 81.

Felix qui Superum dignus honoribus
Vitam fragilis spernit adorem.
Et cum quisquilijs ludicra gaudia.

*Secretus populo vivit in abdito,
Pastus quotidie Calituum cibo.*

FL OSCVLVS VI.

Quis ego feruus tuus? 2. Reg. 9.

*Sedere in ostro, fercula Regia
Gustare mensa, pocula nectaris*

Libare, si tanti putauit

Ionatites malè promptus ire.

Quid? mensa Christi quo pretio satis

Digne aestimetur? Te quoties vocat

Architriclinus ille magnus,

Accelera, Neomysta, gressum,

Nil profuturo deposito metu:

Ac mente, nec non corpore cernuus

Ad se vocanti fare contra:

Heu! quis Ego? Deus ô deorum.

*Suauissimo Poëte, Conuictori suo, P. MICHAELI HOYERO Tragœdias suas edenti,
Antuerpiæ.*

T*Am multa illa meis diuisa est millia char-*
-tis

Musa, tibi blando qua cupit ore loqui:

Prima quantum à nobis distat origine Schaldis,

Rhenus & Hesperio dissidet Oceano.

Tam retrahunt alio cura, assidue labores,

Te canere ex merito quam meus ardet amor.

Digna tamen quoties religo tua Carmina cedro,

Qualia Apollo suis temperet articulis.

Carmina

*Carmina posteritas potiusque grata probabit,
Tu modo quid scioli, negligere scire, velint.
Assurge in Senecam, sequere hunc grauiore co-
thurno,*

*Sed quem argumenti religionem praeis.
Quid metuis? Phœbi pensum, vigilesque lucernas
In lucem profer. Fama probabit opus.
Hæc, inquam, quoties religo, mihi læua calescit,
(Nam sine te nostrum non valet ingenium)
Et vix culta mihi pridem repeto sacra, versu
Atque libet tecum paucula verba loqui.
Non quo te celebrem, magnis iam cognite Belgis,
A te sed quantum carmine vincar ego:
Seu potius plures norint, quam semper amicè
Viximus, abiunxit nulla querela duos.
Scribere tu doctus tersissima, ego admirari:
Condere tu promptus plurima, ego legere.*

Admodum Reuerendo & Magnifico Viro,
D. ANTONIO SANDERO, S. Theolog. Licentia-
to, Historiographo, Oratori, & Poëtæ
celeberrimo, secundum Choro-
graphiæ Flandrensis Tomum
edenti.

FOEderis amicitiae quæ, Vir Clarissime, nostræ
Et si forte velim, dissimulare queam?
Donec enim occidua licuit subsistere terra,
Neque suo fouit Flandria opima sinu:
Tu mihi simplicibus veluti dilectus ab annis,
Nec me forte tibi carior alter erat.

*Suspexi ingeniumq; tuum, mentemque capacem
Cunctarum rerum, prater auaritia.*

*Magna sonaturum obstupui os, caloque supinum
Pectus, cui calamo diuite vena fuit.*

*Seu patria historiam subeat pertexere, & orbi
Pandere, sit quantus Flandria macta bonis:*

*Qua comitum series, qua fastus digna patrarunt;
Qui mores hominum, conditioque soli.*

Eruis è tenebris longo squalore sepulta:

Et facis hic Cuius quilibet esse queat.

*Sic nempe Historici mensuram nominis imples,
Omnis ut ingenio clara sit ora tuo.*

*Carmine seu libeat fluere, aut Cicerone tonare,
Rhetoris & vatis munera rite subis.*

*Hinc, Vir magne, tui extant tot monumenta la-
boris,*

Sanderi hinc toties pagina nomen habet.

Non tot formosa Iuvenes venantur amorem,

Non Regum obseruant limina tot procures:

Subjicis assidue quot tersa volumina proelo,

Facundo & multas pectore fundis opes.

Huc nec te ambitio impellit, spesue urget habendi:

Fecundum utilitas, officiumque facit.

*Quod faustum & felix igitur, iam prodeat alter
Historia, probat hos publica fama, tomus.*

*Quorsum dissimulem? liuor malus audiat istud:
(Mai⁹ enim inuidia est, cuspidis quicquid agis)*

Quod tua venturis transcribes nomina sacris,

Disiciens tetra spicula tincta lue.

IN TYPOGRAPHION ET BIBLIO-
polion Plantinianum coniuncta.

Calcographion orbe toto exactius,
Calcographion orbe toto instructius,
Calcographion orbe toto illustrius
Plantiniano saeculum nullum tulit.
Nouere Reges atque Regum Libert,
Quibus videre & obstupere contigit.
Atqui Bibliopolion haud suo loco,
Sicutque membrum separatum à corpore,
Mœrere visum est, atque saepe conqueri.
Quousque prudens ille Plantini nepos
Balthazar, ille Regis Architypographus
Succurrit, atque nata iungi, industriè
Ad posterorum commodum iunxit duo,
Structis in altum quas videris adibus,
Splendore, magnitudine quanta conuenit,
Non sine Labore maxime, & Constantia.

D. IOANNI PALVDANO,

D V M.

IN MEDICINA

SVPREMO APVD LOVANIENSES

TITVLO ORNARETVR.

Avgusti postquam felicia tempora tandem
Defecere orbi: nigrisque inuecta quadrigis
Barbaries, longe lateque extendere regnum,
Doctrinamque suis omnem sepelire tenebris.

32
Non Themis in pretio, Sacrae scientia legis;
Nullus honos studiis; linebat fulgor honesti;
Pulchrūq; innuptis laqueū mandasse Camœnis.
Qui pede stans uno lallabat pauca latine
Verbula, erat vulgo summus vatesq; sophosque,
Et populi in medio grandis sine luce lucerna.
Ellebori & piperis qui vixdum nouerat usum,
Sacratum Medici post paullo nomen habebat:
Phæbo quale fuit, Nymphaque Coronide nato.

Ast ubi rursus tot redeuntibus ordine lustris,
Extulit alma caput calo Doctrina sereno,
Francaque hospitio Sorbona excepta, deinceps
(Quo mage tuta foret contra sciolos crotalosque,
Informis naturæ homines, quibus ultima rerum
Lucrando de pane loqui Doctrina vocatur)
Gymnasijs tituli inuecti, nomenque Magistri,
Et quæ castra scholæ vox est mutare coacta.
Qua meritis modò cum fructu usurpare liceret,
Pro tot transmissis generoso noctibus æstro,
Lampadeq; emuncta toties, totiesq; crumena;
Vera inopes laudis socios dum tæssera fallit,
Aut sua festiuis transmittunt otia nugis.

Alta petā nimium at parui ne carminis orsa
Scilicet hoc fieri decuit, Clarissime victor
Morborum: natura cui penetralia cordis
De meliore luto finxit: ne inglorius ires
Inter honoratos, quos virtus extulit ingens,
Atque Europæas melioris fama per vrbes
Candida vulgavit Doctrina. Id nempe labores
Sat meruere tui, titulo ne munus obires
Inferior, Magno cathedram cedente Fieno.

*Id visa exigere est ratio, ut cui extendere fata
Posse datum, nulli qui cedens arte nec usu;
Viucisq; diu rispaius acumine mentis
Omnia lunarem late subiecta sub orbem,
Et causas rerum, & paucis penetrabile Magnæ
Secretum Matris: Doctoris nomine tandem
Illustres inter Medicos, Vir magne sederes,
Iam pridem merita redimitus tempora lauro.*

Admodum R.R. D.D.

*ADRIANO, Metropolitana Colonien-
Canonico Presbytero, & P E T R O de
Walenburch, Diuini humanique
Iuris Consultissimis.*

*Nobile par fratris, vix quale tulere priora
Sæcula, vel forsitan posteriora dabunt.
Tantus inest animus ardor, concordia tanta,
Vno ut quis dicat viuere corde duos.
Mens æqui rectiq; tenax, par curaq; morum;
Vnus & antiqua pro fide utriq; labor.
Si studys altri lubeat dare se, probat alter
Noctibus & totos continuare dies:
Nocturna versare manu, versare diurna
Aut calamum aut libros alter & alter auet.
Diuini pascendus ubi grex nectare verbi,
In carhedra neuter stat Cicerone minor.
Excipere hostiles acies, victriciq; arma
Circumferre ambo iam didicere diu.
Tremonti⁹ tremat ac veluti canis, Hūdius, antro
Præsecta cauda, delitet: ambo gemunt.*

*Natorum in Matrem pietatem Ecclesia laudat;
 Et mactos tantis vos iubet esse bonis.
 Ut Superi seruent nostri duo fulmina sacri,
 Hæreseos quorum concidit Hydra face.
 Quæ de Tyndaridis effinxit caca vetustas,
 Fratribus his potius singula conueniunt.*

ADMODVM REVERENDO

D. ÆCIDIO GELENIO S. TH. LICENTIIATO, Protonotario Apostolico, Collegiatae Ecclesiae S. Andreae Canonico, Reuerendissimi & Serenissimi Principis Electoris Coloniensis Consiliario Ecclesiastico.

FORTE bona ut primū te, Vir doctissime, vidi,
 Non poterant mores non placuisse tui.
 Acris mens animi tersissima, candor in ipsis
 Mox verbis, graue sed pondus in historia.
 Est exacta tibi antiquorum cura librorum,
 Digna Cedro & proprio condere Marte potes.
 Et quasi sepositis curis, tibi sola voluptas
 In studio: ampla nitet codicibusq; domus.
 Istud quàm ex merito; Geleni Maxime: namq;
 Viuitur ingenio, cætera mortis erunt.
 Rara sibi virtus doctrinam iungere gaudet,
 Dicendus quisquis, se probat ipse bonis.
 Debendiq; ream tibi se ipsa Colonia dicet,
 Quod curam illius posteritatis habes..

Philippo

PHILIPPO FABRI, Poëtices Professori,
Neomystæ.

Nomine tu Fabri clarus, dignusq; Iuuentã
Qui formes informem, ad postes quiq; Mi-
nerua

Suspendas ferulam senior, tam munia classis
Dexter obis, tã audis gnauus fabricator honesti,
Formosam ut subeant Iuuenes, noua cera, figurã.
Dadatus ingenio quamuis celeberrimus artis
Fabrilis tibi concedit, si nobile spectes.
Obiectũ, sunt namq; anima, pia turba, redempta
Sanguine Diuino. Huic operi Faber arduus instas.
Nec Philo Cæcropius, nec qui laudatus ab hoste
Longa Syracusij protraxit praelia belli.
Exoptent certare tibi, postquam Faber alter
Es factus sacro ter magni Prasulis ore,
Inque sacerdotem vnctus, quo possis fabricari,
Ipse tuum tibi factorem (sit venia dicto,
Haud bene conueniunt humanis calica verbis)
Posthac nam quinis non vocibus amplius, uno
Orbiculo claudes, pugno qui continet orbem.
Quæ metamorphosis! mutatas corpora formas
In noua qui docuit, nequijt cõprehendere: sed quã
Possibilem tua, Christe Deus, sophia explicet. O te
Felicem Fabrum! natura cedite scriba:
Cedat in exigua quisquis clausisse figura
Magnũ aliquid iactat, fuerit licet ipsus Homerũ
In nuce qui posuit: fuerit licet illa periti
Dextra Syracusij quæ terram, quæ mare, quæq;
Æthera, & in paruo fabricauit sidera vitro

Quid

*Quid conquasitis per tot dispendia formis.
 Ostentat Zeuxis forma breuiarium in una
 Argutus Venere? attollit clypeumue Minerva
 Quid Phidias? vos Cosmographi desistite posthac,
 Exigua immensas charta qui pingitis urbes.
 Quod felix faustumque siet. Miracula terra
 Vnquam quæ vidit noster superat Faber. Euge
 Porro, & quot tua te virtus agit, amplius insta.*

IN
 IVBILEVM SACERDOTII
 R. P.
 ANDREAE ROSAE
 AVGVSTINIANI.

*H*Einſius in Roſſa vel ſe vidiffe putavit,
 Aut lepide adſinxit plurima digna cani.
 Hinc celebrare breuem, non magna dote puellam
 Non ceſſat, Domine maxima flamma ſua.
 Illius immenſo dotes miratur amore;
 Quacumq; eſt, Roſſa, pagina nomen habet.
 Inque Roſa noſtro nil obſeruabimus, in quo
 Æterna potius omnia digna cedro?
 Naturaque decus, generoſo pectus honeſto,
 Et niuei mores, & ſine vita dolo.
 Urbani ſine felle ſales, ſine lite beata
 Ætas, depoſiti longa tenaxque fides.
 Quid dicā, bene olens Roſa, quā mœrētib. aſtrū
 Propitium ſias, præſidiumque reis.

Hostis turbarum quantus linguaque procacis
 Sis, inter spinas ceu Rosa, pacis amans.
 Ut priscos referas facundo pectore Patres,
 Africa siue tuos, Gracia siue tuos.
 Paueris ut Christi populum sermone diserto,
 Ipse gregis factus norma tui ex animo.
 Quinquaginta annis pass^{us} quam multa: PRIORIS
 Curarum munus millia quanta dedit.
 Hinc aliquis si fortè neget quin copia versûs,
 Insanus medio flumine quærat aquas.
 Istac interea noster, Pater optime, pridem
 Dicere grandiloquo carmine gestit amor.
 Sed procul à Phœbo, Cirrhæ & Permesside lymphæ,
 Penè sub Arctoo sidere natus ego.
 Est tamen unda mihi facilisq; in vota precanti
 Dina, Dei salua virginitate parens.
 Ponè scholas nostras leni fluit agmine ZENNA,
 Qui reliqua medius Principis urbe ruit.
 Sed ruit innocuus, veneratus forsitan aulam,
 Cum glaciali alibi tempore damna dedit.
 Quæque Hallis multa Belgis colitur prece Virgo,
 Exiguum fluius fontem ubi noster habet,
 Propitio hæc nostras adflabit numine lymphas,
 Concedetque haustus in noua metra novos.
 Te precor, Alma fauens animis illabere nostris,
 Fonticulo indulge proluam ut ora tuo.
 Non mea materies Rossæ est, Rosa sufficit omne
 In decus & laudes, Cynthia abesto procul.
 Dum faciles dederint annos mihi fila sororum,
 Lesbia nulla mihi, nulla Lycoris erit.

Qualem at te memorē, Pater eugeiros (Rosa fias
 In superis donec gratior ante Deum)
 Qui candore Rosam anteuenis, virtutibus annos
 Excedis famam vincis odore bono?
 Nam veluti croceis halantem floribus hortum
 Si quis inire velit lumine cuncta notans:
 Et Viola hinc niteant, hinc roscida Lilia spirent,
 Candida purpureis mixta papaueribus,
 Hinc Narcissus hians, & flos bene olentis Anethi,
 Ac Hyacinthe tuus rideat inde nitor:
 Admirans dicet, Pastanigloria ruris
 Obtinet hic primas, sint tibi sceptrā, Rosa.
 Haud secus ætatis quisquis perspexerit huius
 Defectos animis, inualidosque senes.
 Hos inter, venerande Pater, te iure vocabit,
 Si queat aut aliud pulchrius esse, Rosam.
 Deiectus neque enim multo victusq; labore,
 Sed perstas veluti pondere Palma suo.
 Non tu mentis inops, delirat linguaue, nullo
 Hactenus in studio cespitat ingenium.
 Non tibi frangendus gingiua panis inermi,
 Non es morosus rancidulaeue senex.
 Canicies tibi, sed veneranda; decusque sereno
 Praclarum in vultu ruga senilis habet.
 Dum matura ætas producit tempora noctis,
 Sit sine nox somno, non sine nocte preces.
 Et quamuis possis generis primordia vestri
 Ad Belgj illustres fortè referre Rosas.
 Nec neget esse suum locuples Antuerpia ciuem,
 Athletasque inter computet illa suos.

Qui pro Rege olim, pro religione Deoque,
 Externo iussi querere in orbe fugam:
 Cum gremio, fidei retinax, excepit, auita,
 Ut genitrix natum, LEGIA-SANCTA suo.
 Nō tamen hæc, præclare Senex, præcordia mulcet,
 Nec mammilla ideo subsilit altra tibi.
 Est aliud potius totus cur iubilet Ordo
 Augustiniadum, cur mea plectra sonent:
 Insolito iuuenes Senis applaudamus honori,
 Appensis oleant atria sacra Rosis.
 Bis & ter denas numeras, Pater optime, brumas,
 Et toties messis Belgica visa tibi.
 Ex quo cognato redimitus tempora flore,
 Dona sti tepidis thurea grana focis.
 Ex quo voce Deum sacra rite vocasti
 In Cererem, sanguis vinaque facta sacer.
 Istud quā rarum, tam, Vir venerande, decorum
 Annorum hac serie sacrificasse Deo.
 Rem fecisti hodie primo quasi vere renascens,
 Quā non est auro rarior ulla tuo.
 Vix etenim inuenias totidem qui talia faxint,
 Theba quot portas, ostia Nilus habet.
 Hinc solemni epulo dulces gratantur amici,
 Lata sed exiguo vina micant calice.
 Quatuor, ut viuas, cyathis Rosa suaue bibatur,
 Andreas septem: sic mea Musa iubet.
 Omnes exoptant ut totum Nestora viuas,
 Mellitum cuius pectus & ora refers.
 Floreat æternū, duretq; in sacula, dignus
 Semper clementi vivere Sole, Rosa.

Flore perpetuum flos inclyte; turbine nullo,
 Nec te mordaci frigore carpat hiems.
 Cumq; habitans tecum feruenter multa rogabis
 Aut hac aut simili voce futura, Deum.
 O Puer annosi recubans Simeonis in ulnis,
 Spes miserorum, mundi indubitata salus,
 Fac me ab amore tuo diducat nulla senectus,
 Tithonus fiam, siue ego Nestor ero.
 Nullius sine te placeat lux alma diei,
 Nullaque sit sine te nox vigilanda mihi.
 Tum tibi si qua mei veniet non immemor hora,
 Fac placeat Puero nostra Thalia senis.

P. GVILIELMO BOLLI, Poëtices Professori, in
 die Patroni sui, in gratiam Discipulorum.

A Nnuā GVILIELMI redeunt solemnia nobis:
 Qui piū ab aurata casside nomen habet.
 Belligeros quis enim iam nescit Teutonas olim,
 A genere armorum saepe vocasse suos?
 Deuotam genuit superis hanc Francia prolem,
 Sed qua stemma suū ad Teutonas vsq; refert.
 Quantaque nos erga cali dignatio, quod Tu,
 Francigenæ istius nobile nomen habes.
 Erga nos dico, Musis qui operamur amœnis,
 Et colimus doctos Thespidumq; choros.
 Propitiâ quibus est libitū, sibi pallada reddant,
 Et faciant falsa plurima vota Deæ.
 Illa suam, potis est, iaculetur fortiter hastam,
 Urgeat & belli tempore pacis opus.

At nos, dum faciles animi, venerande Magister,
 Te petimus: Docta Palladis instar eris.
 Hasta tibi calamus, clypeus liber, aurea cassis,
 Ingenij vernans quæ tibi vena fluit.
 Optima tu breuibus chartis Epigrammata claudis
 Et venit ad numeros ipsa Thalia tuos.
 Idem & Pindaricos gaudes recludere fontes,
 Vt venusina tibi barbitos adstupeat.
 Infers Tu vatum cæcis pia lumina libris,
 Obstrusum ad Musas rite recludis iter
 Hinc tibi quæ facimus tranquilla suscipe fronte
 Vota, nec orantùm verba perire velis
 Scilicet excelsi monstres ut culmina Pindi:
 Quam possit, doceas, quisq; tenere viam.
 Quo liceat tandē recubare Heliconis in umbra,
 Et magnam sacro fonte leuare sitim
 Fecerit inuictis GVILIELMVS prælia turmis,
 Aut auro, aut multo gramine semper ouans.
 Magnam se nobis hostem ignorantia præbet,
 Hanc vicisse tibi gloria maior erit.

CLARISSIMO VIRO,

D. CONSTANTINO MVNICH,
 Bibliopolæ & Ciui Colon. super ipsius sym-
 bolo vocali: Quod sis esse velis. Præfert pro
 insigni Monachum nigro vestitutum, in
 area fulua exaratum. Eius proge-
 nitores Monachio metropoli
 Bauariæ oriundi.

Sorte sua nemo contentus viuit in orbe:
 Solus in orbe igitur Nemo beatus erit.

ONV.

ON VPHRIVS PANVINIVS, Veronenſis,
Hiftoriæ Pater.

AMBROSIVS CALEPINVS, Bergomas,
Conditor Dictionarij.

IO. AVGVSTINVS BACHERVS, Loua-
nienſis, Flauiffarum Poëticarum Auctor.

Triumviri melioris litteraturæ ex Ordi-
ne Erem. S. Auguſtini.

*Imale linor nunc, Auguſtiniq; ſequaces:
Apta Iuuentutem poſſe docere nega.*

Ad B. CLARAM de monte Falchio, oſtiatim ſti-
pem emendicantem, in exſtructione
Neomonaſterij.

Q Vid oſtiatim indifferens ſtipem legis?
Quin ditiorum ſegregas tibi pollinem,
Poſteſque, Clara, præteris cata improbroſ?
Nihil ita iuſſi nunciant familia,
Quamuis pudenter millies, verbis bonis,
ternua ſalutes. Dormientem ſuſcites
Grauiore vel ſi forſitan pulſu notam:
Va Clara capiti, va auribus virgo tuis.
Mox namque toruus aduolans portarius
Semi-reſerata ianua, Hinc te prorepe,
Mendica, deſes, frugi perda, ſordium
Annoſa ſedes, fumi uenda, noctua,
Clauſtri merum pus, vel ſalutatam probe
Pugniſque dedolatam abire te domum
Tuam docebo. Clara quid adhuc lacteo

Repo-

Reposuit ore? Piscium quod natio
 Squamosa solet. Altum silet ut altum sapit.
 Generosa sed profare virgo, Ecquid fuit
 Quod te reduxit delibutam spe optima
 Ad improbas fores, ab aeneas fores,
 Vbi pessimè habita, scommatumque aspergine,
 Sannisque, quas vix latro, vix leno audiat
 Rigatam abunde? ut ipsa dem Eleemosinam,
 Meoque sponso grata sim, inquit, munere,
 (Nec fas mihi petere semper, & nihil dare)
 Quod claustro in omni nuncupant patientiam.

Q Vâ, veluti gemma, præsens ob signo o-
 pusculum, æquanimiter laturus, qua-
 liacumque de eo doctorum iudicia fuerint. Tu
 interim, beneuole Lector, quæ culpa vilus no-
 stri irreperunt menda Typographica, sic le-
 gendo corrige. fol. 2. linea 24. lege precor fol.
 27. in. 28. lege alijs. fol. 31. lin. 28. lege insult. fol.
 32. linea 13. lege velis fol. 47. linea 19. leg. affi-
 ctione fol. 62. linea 1. leg. IN. fol. 96. lin. 7. lege
 moræ. fol. 106. lin. 7. lege iacit. fol. 114. lin. 8.
 lege fenestras.

CENSURA.

Placet ut Emblemata Hieropolitica, & Musæ Errantes Cl.V.Io.Melitani à Corylo lucem aspiciant, & diuulgentur. Colonia. 29. Ianuarij. 1647.

HENRICVS FRANCKEN

Sierstorffius Gymnasij Laurentiani
Regens, Metropolit. & Collegiatæ
Ecclesiæ S. Cæciliæ Presbyter Capi-
tularis & Canonicus, Librorum Cen-
sor.